Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2026. október 27., kedd

LXXVIII. évfolyam
239. (22399.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

„A hét évtized kötelez”

Múltidézés és bemutató a Maros Művészegyüttesnél

Fotó: Nagy Tibor

„Ahogyan a Maros vize is újra és újra utat talál magának, úgy élnek tovább a dallamok és a mozdulatok. Mert ahogy a víz, úgy a hagyomány is utat talál egyik embertől a másikig” – olvasható a Maros Művészegyüttes október 28-án, szerdán este 7 órától a kövesdombi székházban bemutatásra kerülő előadásának internetes beharangozójában.

Nagy Székely Ildikó

(Folytatás az 5. oldalon)

Az agyagfalvi nemzetgyűlésre emlékeztek

Múlt héten egy lovas csapat vonult végig Agyagfalvától Vajdaszentiványig, ezzel emlékezve az egykori nemzetgyűlésre. **2.**

Időutazás Bálint Zsigmond fotós képi világában

A tárlat átfogó betekintést nyújt a fotós életművébe: a kezdetektől fogva tematikusan veszi szemügyre azokat a területeket, amelyeken kiemelkedőt alkotott. **5.**

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

OPTICA OPTOFARM

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Bagoly mondja?

Mózes Edith

Ilie Bolojan a minap egy rendezvényen kijelentette: „Nehéz üzletelni az idiótákkal”. A PNL vezetője szerint a román politikának minél több „normális emberre” van szüksége. Bevallotta, hogy a kormányzásban és a kormányvezetésben szerzett tapasztalata meggyőzte arról: minden pártban vannak olyan emberek, akikkel együtt lehet működni, de egy koalíció sikere a komolyságon és a vállalt kötelezettségek betartásán múlik. Bolojan arról is beszélt, hogy amikor a végrehajtó hatalmat vezette, megpróbálta országos szinten is alkalmazni a Nagyváradon már bevált együttműködési modellt. Ezzel párhuzamosan bírálta egyes politikai partnereit, amiért a nyilvánosság előtt olyan üzeneteket közvetítettek, amelyek gyökeresen eltértek a kulisszák mögötti tárgyalásokon megállapodottaktól.

A Szociáldemokrata Párt (PSD) ezzel szemben azzal vádolja Bolojant, hogy növelte a költségvetési hiányt. A politikusnak így komoly kihívásokkal kell szembenéznie a PSD-vel szembeni ellenállás és a párton belüli belső csatározások kereszttüzében. 2026. október 20-a fordulópontot jelentett a PNL számára: a szociáldemokratákkal való többéves, nyílt vagy burkolt együttműködés után a liberálisok látszólag a saját kezükbe vették a sorsukat. Ám a PSD-re való tartós támaszkodás után a párt egyes tagjai nehezen találják meg a sikerhez vezető önálló utat. Eközben Bolojannak szemmel láthatóan még mindig az elnökválasztáson jár az esze, amely politikai megszállottsággá

(Folytatás a 3. oldalon)

naptár

OKTÓBER

27

KEDD

6:56 17:31
17:16 10:03
A nappal hossza: **10** óra **20** perc

Ma **SZABINA**, holnap
SIMON és **SZIMONETTA** napja

Az év **300.** napja, hátravan **65** nap

Isten éltesse!

SIMON: héber eredetű név (Simeon), jelentése: meghallgatás, úgy is értelmezve, hogy Isten meghallgatott. **SZIMONETTA:** a Simon férfinév latinos női párjának, a Szimónának az olasz kicsinyítőképzős (-etta) alakja.

IDŐJÁRÁS

Részben esős
Hőmérséklet:
max.: .... **12 °C**
min.: ..... **7 °C**

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: **2026. október 26.**

1 €	**5,3467 lej**
1 $	**4,7745 lej**
100 Ft	**1,4540 lej**
1 g arany	**615,8469 lej**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 65-ös iroda, naponta 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

VIII. Irodalmi összhang vetélkedő

A HIFA-Románia Egyesület a Maros Megyei Könyvtárral és a Romániai Írók Ligája Maros megyei fiókjával partnerségben nyolcadik alkalommal hirdette meg vers, illetve próza kategóriában, nem csak fogyatékkal élő, illetve krónikus betegséggel küzdő személyeknek szóló irodalmi vetélkedőjét, amelyre magyar és román nyelven egyaránt várják a pályamunkákat. Iratkozni személyes üzenetben lehet a HIFA-Románia Egyesület hivatalos Facebook-oldalán vagy az office@hifa.ro e-mail-címen. A beküldött, lehetőleg Wordban szerkesztett anyag terjedelme nem haladhatja meg a 4 oldalt; a dokumentumnak tartalmaznia kell egy rövid, legfeljebb féloldalas bemutatkozót. A szervezők kizárólag a tartalmi és helyesírási szabályoknak megfelelő pályamunkákat fogadják el. A pályázóknak fel kell tüntetni pontos elérhetőségeiket: név vagy fedőnév, lakcím, telefonszám, elektronikus postacím. A részvétel ingyenes, iratkozási határidő november 11. A zsűrizésre november 16-20. között kerül sor, eredményhirdetés és oklevelek ünnepélyes átadása: november 23.

Jótékonysági könyvvásár

A Solidaris Egyesület jótékonysági könyvvásárra hívja a könyvbarátokat, illetve a segítő szándékú érdeklődőket október 28–31. között marosvásárhelyi, Tudor Vladimirescu utca 3. szám alatti székhelyére. A kezdeményezés a Ne éhezzen senki! adománygyűjtő kampány része, és célja, hogy kisnyugdíjasokat, rászorulókat, nagycsaládosokat segítsen tartós vagy meleg élelemmel a téli időszakban. A négynapos vásár 10 és 18 óra között tart nyitva. A több mint ezerkötetes kínálat minden korosztályt és igényt kielégít: gyermekirodalom, szépirodalom, keresztyén irodalom, tudományos és művészeti könyvek közül lehet válogatni, de ínyencségek, ritka kiadású olvasmányok is találhatók az egyesület székhelyén. A vásárlók között tombolát sorsolnak ki az esemény végén.

Társasjátékest Marosvásárhelyen

A Maros Megyei Könyvtár szervezésében társasjátékestre kerül sor október 27-én, kedden (ma) 17 órától a könyvtár időszaki kiadványainak olvasótermében, az egykori Park szálló épületében (Városháza utca 2. szám), bejárat az American Cornernél.

Előadás Hunyad megye látnivalóiról

Az Edu.Tea a generációk közötti kapcsolatok, tapasztalatok és tudás átadásának műhelye, ahol egy tea mellett kortalanná válnak a találkozások. A programsorozat keretében október 28-án, szerdán 17 órától Kiss Zoltán Szemelvények Hunyad megye különleges látnivalóiból címmel tart fényképes élménybeszámolót a marosvásárhelyi Eminescu utca 22. szám alatti Kálvin Házban. A belépés ingyenes.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Nem felejtik a hős ősöket

Az agyagfalvi nemzetgyűlésre emlékeztek

Múlt héten egy lovas csapat vonult végig Agyagfalvától Vajdaszentiványig, ezzel emlékezve az egykori nemzetgyűlésre. Tizenegy helyszínen álltak meg emlékezni, többek között Szovátán és Kibéden is.

Hat lovas járta végig az idei emléktúrát Fotó: a kibédi önkormányzat közösségi oldala

Múlt kedden harmadszor látták vendégül a kibédiek azt a lovas csapatot, amely az 1848. október 16–18. között Agyagfalván lezajlott székely nemzetgyűlés hatvanezer résztvevőjének emléke előtt lovas túra keretében rótta le kegyeletét. Útközben tucatnyi helyszínen álltak meg emlékezni a hősök emlékműveinél. Így hétfőn Parajdon koszorúztak, ahonnan Szovátára tartottak, ott a helyi 15. Mátyás-huszárezred fogadta őket. Kedden reggel a városháza kertjében felállított, az 1848–49-es szabadságharc hőseinek emléket állító kopjafánál helyezték el koszorúikat, majd délelőtt Kibéden az önkormányzat, a helyi Mátyus István Általános Iskola és a Seprődi János Művelődési Egyesület képviselőivel együtt koszorúztak a falu központjában álló emlékműnél.

„Az 1848-ban Agyagfalváról induló székely hősök nagy érdeme volt, hogy kiálltak Magyarország és Erdély egyesülése mellett, és fellázadtak a császári önkény ellen. Tulajdonképpen az agyagfalvi székely nemzetgyűlés jelentette a forradalom kezdetét. A nagygyűlés elhatározta a székely hadsereg felállítását. Hitet tett a forradalom mellett. Legfőbb fegyverük szabadságvágyuk és vitézségük volt. Csatlakoztak a szabadságharcot vívó katonák soraihoz. Marossárpatak és Vajdaszentiványa határában legyőzték a császári sereget. Kibédnek hivatalos források szerint tizennégy katonája harcolt a forradalmi seregekben, közülük hat katona hősi halált halt, nyolcan hazatértek. Rájuk is emlékeztünk” – számolt be *Borbély Emma*, a Seprődi János Művelődési Egyesület elnöke, köszönetet mondva a lovas csapat tagjainak (Tamás Gellért, Szász Dénes, Mihály Zsolt, Orosz János, Esztány Gergely, Fodor Hunor) e nemes feladat iránti szívből jövő elkötelezettségükért és a nem mindennapi megemlékezésért.

Az idei Agyagfalva–Marossárpatak (Vajdaszentivány) lovas emléktúrát a Sóvidék Öröksége Egyesület és a Harangláb Kulturális Egyesület szervezte. Október 18–22. között Agyagfalváról indulva Székelyudvarhely–Szováta–Makfalva–Nyárádszentsimon–Székes–Marossárpatak vonalon lovagoltak Vajdaszentiványig. „Az emléktúra célja nem csupán a múlt felidézése, hanem annak az összefogásnak, közösségi erőnek és cselekvésnek az őrzése is, amely a nehéz időkben erőt adott elődeinknek. Őseink tettei vigyázva vezérlik utunkat” – írták az esemény kapcsán a szervezők. (*GRL*)

Megsemmisült egy ikerház tetőzete Körtvélyfáján

Október 25-én, vasárnap reggel a szászrégeni tűzoltóegységet a Gernyeszeg községhez tartozó Körtvélyfájára irányították, egy ikerházhoz, amelynek teljes tetőszerkezete lángokban állt, mintegy 130 négyzetméteren. A tűzoltók két, vízzel és habbal oltó tűzoltóautóval, valamint egy 10.000 literes vízszállító tartálykocsival érkeztek a helyszínre. Személyi sérülés nem történt.

Szálláshely égett le Segesváron

Szombaton, október 24-én 22 óra körül a segesvári tűzoltóegységet a segesvári Lunca Poştei utcába riasztották, ahol egy barakk jellegű, rögtönzött lakóépületben keletkezett tüzet kellett megfékezniük. A tűzoltók kiérkezésekor a szálláshely teljes terjedelmében égett, és fennállt a veszély, hogy a tűz átterjed a környező fákra, illetve az erdőre. A tűzoltók két, vízzel és habbal oltó tűzoltóautóval avatkoztak be. A szálláshely két lakója elhagyta az épületet, nem volt szükségük orvosi ellátásra – tájékoztatott a Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség sajtóképviselője, *Pasc Aurel*. (*pálosy*)

RENDEZVÉNY

Őszi mesekuckó az Ariel színházban

Október 28-án, szerdán 18 órától őszi mesekuckóba várják a 4 éven felüli gyermekeket a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház Nyomda utcai székhelyére, a második emeleti terembe. Az egyórás program alatt mesehallgatás és kézműves-foglalkozás is lesz. A helyek száma korlátozott, ezért a részvételhez előzetes foglalás szükséges a hétköznapokon 9 és 13 óra között hívható 0770-996-416-os telefonszámon vagy az anghieniko@gmail.com e-mail-címen.

Négykezes zongoraest

A XXXVI. Constantin Silvestri nemzetközi zenei fesztivál október 27-én, kedden (ma) 19 órakor négykezes zongoraesttel folytatódik a Kultúrpalota Kistermében. A kolozsvári Gheorghe Dima Nemzeti Zeneakadémiával közösen szervezett hangversenyen Ioana Pulbere és Sabina Oprea zongoraművészek Anton Arensky-, Maurice Ravel- és Szergej Rachmaninov-műveket játszanak.

Ködben rajzolt térképek – könyvbemutató

Robert C. Castel Ködben rajzolt térképek című könyvét mutatják be november 5-én, csütörtökön 18 órától a marosvásárhelyi Gecse utcai református egyházközség gyülekezeti házában. A háborúkról, nagyhatalmakról és geopolitikai útvesztőkről szóló kötet a változó világrendben próbál irányt mutatni. Az erdélyi származású, Izraelben élő szerzővel, biztonságpolitikai szakértővel Vida Gábor író, szerkesztő beszélget.

Mindent Isten nagyobb dicsőségére! – Marton Erzsébet préseltvirág-képei

Hálaadással kiállítás nyílik Marton Erzsébet préselt virágokból készült képeiből november 8-án, vasárnap 12 órakor a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség kiállítótermében. A Mindent Isten nagyobb dicsőségére! című tárlat az alkotó mentora, Joan Newton emlékére, illetve annak apropóján született meg, hogy Marton Erzsébet harminc éve készíti szebbnél szebb préseltvirág-képeit. A kiállítás november 27-ig látogatható naponta 9–13 óra között.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES: Benedek István
LAPSZERKESZTŐ: Vajda György

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Gligor Róbert László, Kaáli Nagy Botond, Mezey Sarolta, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Sófalvi Szidónia, Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Mátyus Beáta. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. • Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Őrtüzeket gyújtottak Székelyföldön az önrendelkezés és az egy régióba való tartozás igényének jeleként

Őrtüzek gyújtásával jelezték a helyi közösségek vasárnap Székelyföldön Székelyföld autonómiájának napján, hogy a tájegység őshonos lakossága igényt tart a területi autonómiára, és egy esetleges közigazgatási reform esetén egyetlen régióba kíván tartozni – tájékoztatta az MTI-t telefonon Gazda Zoltán, a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) ügyvezető elnöke, a demonstráció főszervezője.

A székelyföldi települések terein vagy a környező magaslatokon sötétedés után meggyújtott őrtüzeknél a helyi szervezők felolvasták a rendezvény kiáltványát, amelyet a kezdeményező SZNT elnöke, Izsák Balázs írt alá.

Az őrtüzek idén több mint száz székelyföldi településen gyúltak ki. Továbbá számos magyarországi nagyváros és kisebb helység is jelezte, hogy máglyát vagy gyertyákat gyújtanak a székelyföldi autonómiaigénnyel való szolidaritás jeleként.

A székelyföldi települések terein vagy a környező magaslatokon sötétedés után meggyújtott őrtüzeknél a helyi szervezők felolvasták a rendezvény kiáltványát, amelyet a kezdeményező SZNT elnöke, Izsák Balázs írt alá. Ebben kinyilvánítják közös akaratukat, hogy ragaszkodnak szülőföldjükhöz, és követelik Székelyföld területi autonómiáját.

„Székelyföld történelmi és kulturális régió. Településeit közigazgatási határok választják el egymástól, öt külön megyébe sorolva őket, de az itt élő közösségeket összeköti a szülőföldhöz való ragaszkodás, a közös történelmi tapasztalat és a jövő alakításának igénye. Ezt az összetartozást nem szüntethetik meg a megyehatárok. Székelyföld egységének kifejezésre kell jutnia intézményes keretek között is” – áll az MTI-hez is elküldött kiáltványban.

Ebben külön megszólítják az önkormányzati tisztségviselőket, kijelentve, hogy Székelyföld egysége az önrendelkezés megvalósításának alapja is, ennek megőrzése és képviselete közös felelősség, amiből az önkormányzatoknak is részt kell vállalniuk.

„Ezért a Székely Nemzeti Tanács kezdeményezésére 149 székelyföldi önkormányzat közösségi akaratának megjelenítésére és érvényesítésére szólítunk fel. Azt kívánjuk, hogy Székelyföld települései a jövőbeni közigazgatási reformok során egyetlen, történelmi és etnikai sajátosságait figyelembe vevő régióhoz tartozzanak” – fogalmaznak a kiáltványban.

Aláhúzzák, hogy amikor „Székelyföld egészének jövője kerül napirendre”, akkor az önkormányzati tisztségviselők együttműködésére, szolidaritására és közös fellépésére lesz szükség. „Minden településnek, minden közösségnek és minden választott képviselőnek megvan a maga feladata. Az önrendelkezés ügye akkor halad előre, ha a közös célért a közösség intézményei is vállalják a rájuk háruló feladatokat” – szögezik le a kiáltványban.

Gazda Zoltán az MTI-nek elmondta, hogy az őrtüzek idén több mint száz székelyföldi településen gyúltak ki, elsősorban azokon, ahol veszély esetén hagyományosan is lármafákat gyújtottak. A legtöbb település Csíkszéken csatlakozott a kezdeményezéshez.

A székelyföldi települések az őrtűzgyújtással az új román kormány által bejelentett közigazgatási átszervezéssel szembeni összefogásukat is kinyilvánítják – mondta.

Hozzátette: a 2027-re tervezett közigazgatási reform szerint több mint 400 települést vonnának össze, és a régiósítást is megvalósítanák, amelynek során Székelyföld és magyarsága „abszolút kisebbségbe jutna” azokban a régiókban, ahová részeit sorolnák. A többségben románok lakta Brassó, Szeben és Fehér megye, továbbá Maros megye mezőségi része ugyanis „teljesen felszippantaná a székelyföldi magyarságot” annak ellenére, hogy Románia vállalta: területi átszervezés esetén nem változik az etnikai összetétel – mondta Gazda Zoltán.

Emlékeztetett: az SZNT nyolc éve úgy tiltakozott egy esetleges közigazgatási reform ellen, hogy a 149 székelyföldi önkormányzat mindegyike tanácsi határozatban mondta ki: a többihez akar tartozni, és velük egységes régiót kíván alkotni, amelynek Székelyföld a neve. Az önkormányzati döntéseket azonban a prefektúrák megtámadták a bíróságon, és az igazságszolgáltatás törvénytelennek nyilvánította ezeket.

Ezúttal a közigazgatási átszervezés elleni újabb tiltakozásként az SZNT előkészített egy petíciót, amelyet elküldenek a 149 önkormányzatnak azzal a kéréssel, hogy írják alá és postázzák Románia kormányának, parlamentjének, hat európai uniós fórumnak és az ENSZ-nek.

Az ügyvivő szerint azt remélik, hogy a kezdeményezésben az RMDSZ is partner lesz, továbbá a két kisebb erdélyi magyar párt, az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) és a Magyar Polgári Erő (MPE) támogatására is számítanak. Kíváncsiak annak a 17 székelyföldi önkormányzatnak a reakciójára is, ahol nincs többségben a magyarság, és román polgármester van.

„Az önkormányzatoknak nagy szerepük van Székelyföld jövője szempontjából. Legitim, választott tisztségviselőink vannak, így bízunk benne, hogy sikerre tudjuk vinni az elképzelésünket” – fogalmazott Gazda Zoltán. Elmondta, hogy a petíciót a polgármester, az önkormányzati képviselők, de akár helyi lakosok is aláírhatják. A kezdeményezést Makfalván és Székelykeresztúron tesztelik.

A két évtizede újraalakult – több mint száz éve alapított – SZNT 2016-ban nyilvánította a Székelyföld autonómiájának napjává október utolsó vasárnapját, amikor a templomokban közösen imádkoznak Székelyföld autonómiájáért, este pedig őrtüzek gyújtásával „teszik láthatóvá” az önrendelkezést követelő régiót.

ORSZÁG – VILÁG

Fokozatos lehűlés várható, a hegyekben havazhat is

Az évszaknak megfelelő hőmérsékletre, időnként jelentősebb esőzésekre, a hegyvidéken pedig havas esőre és havazásra lehet számítani a következő két héten – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) hétfőn közzétett, november 8-áig érvényes előrejelzéséből. Erdélyben kedden az ilyenkor megszokottnál hűvösebb lesz, a nappali csúcshőmérséklet regionális átlaga 12 Celsius-fok körül alakul. Október 28-án és 29-én enyhe felmelegedés várható, 14 fokos maximumokkal, majd fokozatos lehűlés kezdődik. November 8-ára a nappali csúcsértékek átlaga 8 fokra csökkenhet. Az éjszakai minimumok az első héten 2 fokról 5–6 fokra emelkednek, november elején azonban hidegebb légtömeg érkezik, és a hőmérséklet mínusz 2 és 0 fok közé süllyedhet. A hegyekben kedden 5–6 fok körül alakul a nappali csúcsértékek átlaga, október 28-án és 29-én pedig 7–8 fokra melegedhet a levegő. Ezt követően fokozatos lehűlés várható, november első hetében már csak 2 fok körüli maximumokkal. (*Agerpres*)

Elutasították Georgescu előzetes letartóztatásának meghosszabbítását

Elutasította hétfőn a bukaresti törvényszék a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT) indítványát Călin Georgescu előzetes letartóztatásának 30 napos meghosszabbítására. A volt államfőjelöltet azzal vádolják, hogy 1,1 millió euróval károsított meg egy üzletembert. A bukaresti törvényszék bírája, Eduard Claudiu Corobană megalapozatlannak ítélte az ügyészség kérelmét, és úgy döntött, hogy Georgescu, valamint az ügyben szintén érintett Ionel Rusen üzletember előzetes letartóztatását hatósági felügyeletre enyhíti. A határozat értelmében a két vádlottat a döntés jogerőre emelkedése után szabadlábra kell helyezni, amennyiben más ügyben nincsenek őrizetben vagy előzetes letartóztatásban. A törvényszék döntése nem jogerős. Georgescu és Rusen jelenlegi előzetes letartóztatási parancsa október 29-én, csütörtökön jár le. Călin Georgescut azzal gyanúsítja a DIICOT, hogy feltételezett bűntársaival egy nemesfém-kereskedelmi ügylethez ígért hitel megszerzésére hivatkozva 1,1 millió euróval károsított meg egy Buzău megyei üzletembert. (*Agerpres*)

Nehézkessé vált a hajózás a Duna mindhárom deltai ágán

A rendkívül alacsony vízállás miatt nehézkessé vált a hajózás a Duna mindhárom deltai ágán, több helyen veszélyesen sekély szakaszok alakultak ki – közölte hétfőn az Agerpresszel Vali Moldoveanu. A Tulcea és a Duna-delta települései között személy- és teherszállítást végző Navrom Delta vállalat hajóskapitánya szerint a legnagyobb gondok a román–ukrán határt képező Chilia-ágon vannak. Moldoveanu elmondta, hogy 1988 óta hajózik a Dunán, és a pályafutása során még nem tapasztalt ilyen alacsony vízállást. A helyzet szerinte akkor javulhat, ha a folyó felsőbb szakaszain jelentősebb csapadék hull. (*Agerpres*)

Bagoly mondja?

(Folytatás az 1. oldalról)

vált számára, bár jelenleg semmi sem indokolja, hogy ekkora tétre tegyen lapot.

Emlékezetes, hogy a PNL-hez tartozó, több mint 3000 polgármester és megválasztott megyei tisztségviselő hiába kapott jelentős finanszírozást, az emberek az elnökválasztáson végül egy rendszerellenes jelöltre szavaztak. Sem Marcel Ciolacut, sem Nicolae Ciucăt, sem Crin Antonescut nem választották meg, a helyi elöljáróknak nyújtott kormányzati támogatás ellenére. A PNL napi politikai üzenetei jól illusztrálják a párton belüli törésvonalakat: bár Ilie Bolojan mögött többség sorakozott fel, létezik egy zajos kisebbség, amely még mindig belülről küzd a megbuktatásáért. Most, hogy Bolojan távozott a kormányzati hatalomból, a belső ellenzék tagjai abban reménykednek, hogy meggyőzhetik kollégáikat: nem érdemes a politikusra fogadni.

A Mentsétek Meg Romániát Szövetséggel (USR) való bizonytalan viszony szintén komoly akadályt jelenthet. Ha a két párt egymást támadja, egy jobboldali reformpólus sikere a 2028-as, 2029-es és 2030-as választásokon korántsem biztos. Liberális források szerint Ilie Bolojan országos körútra indul, hogy közelebb kerüljön a párt azon tagjaihoz, akik eddig – kormányzati pozíciói miatt – leginkább csak a televízióban látták őt. Kérdéses azonban, hogyan fogadják majd őt a liberálisok, miként csapódik le a PSD és az AUR elleni harcra való felhívása, és mit lesz képes nyújtani nekik a PNL által egyelőre elveszített hatalmi pozíciókon kívül. A legnagyobb próbatételt a közelgő önkormányzati választások jelentik majd, addig is a felek között a „bagoly mondja verébnek” elv alapján zajlik az egymásra mutogatás.

A Luca Niculescu vezette kormány beiktatása átmenetileg ugyan enyhítheti a politikai válságot, a PNL-re nézve azonban a hatás fordított is lehet. Amikor Ilie Bolojan elhagyta a Victoria-palotát, belső kihívói nagyobb bátorságra tettek szert, és azonnal támadásba lendültek.

A belpolitikai feszültségek mellett több román értelmiségi is élesen kifogásolta, hogy az elmúlt héten sem a román kormány, sem az államelnöki hivatal nem fogalmazott meg hivatalos üzenetet az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 70. évfordulója alkalmából. Vladimir Tismăneanu politológus, szociológus Facebook-bejegyzésben adott hangot csalódottságának, amiért a román állam máig nem határolódott el hivatalosan az egykori bukaresti kommunista rezsimtől, amely kiszolgáltatta a Szovjetuniónak a Nagy Imre-csoportot. A Washingtonban élő, 75 éves nyugalmazott egyetemi professzor éles kritikával illette a bukaresti vezetést és Nicușor Dan államfőt. Sajnálatosnak nevezte, hogy nem akadt egyetlen tanácsadó sem, aki azt javasolta volna Luca Niculescu frissen kinevezett miniszterelnöknek, hogy október 23-án látogasson el Snagovba, és helyezzen el egy szál virágot Nagy Imre emlékművénél.

A román állami vezetők hozzáállását a transzilvanista Transilvania Noastră – Erdélyünk – Unser Siebenbürgen (TEUS) Egyesület elnöke, Tudor Duică is elmarasztalta. Közösségi oldalán rámutatott, hogy míg az évforduló alkalmából mintegy 40 ország képviseltette magát Budapesten, Románia jelenléte észrevétlen maradt. Sem Nicușor Dan államelnök, sem a román diplomácia nem tartotta érdemesnek, hogy a történelmi pillanathoz méltó nyilvános üzenetet fogalmazzon meg. Tudor Duică szerint a magát mélyen európai, antikommunista és az Oroszország által fenyegetett államokkal szolidáris országként meghatározó Románia egy hatalmas diplomáciai lehetőséget szalasztott el – legyen szó diplomáciai megfontolásról, hanyagságról vagy egyszerűen a történelmi reflex hiányáról.

„A szomszédunkban kirobbant felkelés 70. évfordulóján Bukarest a diplomáciai ünnepélyesség egy sajátos román változatát választotta: a hallgatását” – fogalmazott bejegyzésében Duică.

A helyzetet látva joggal merül fel a kérdés: vajon a „bagoly mondja verébnek” tipikus esete forog-e fenn, amikor a politikai elit tagjai a normalitást és a felelősségvállalást kérik számon egymáson, miközben a stratégiai és történelmi kérdésekben maguk is csődöt mondanak?

Kiváltságos ügyészek és bírák

Dr. Ábrám Zoltán

Fél füllel hallgatom a híreket. Félévnyi kormányválság után beiktatták az új miniszterelnököt és minisztereit, akik ígéreteket tettek, hogy ők aztán megmutatják a tutit. Vége a nyomorúságnak csodálatos országunkban, közeledünk a Kánaánhoz. De addig is, kiemelt feladata a frissen beiktatott kormánynak, hogy a bírák és ügyészek elmaradt juttatásait és a késedelmi kamatokat rendezzék.

A román állam ugyanis jogerősen elveszítette a pert a bírákkal és ügyészekkel szemben, így a kormánynak kötelezően ki kell fizetnie a magistrátusok és az igazságügyi kisegítő személyzet felhalmozott bérhátralékait. A kifizetendő összeg hatalmas terhet ró az amúgy is szétszaggatott költségvetésre, mintegy tíz milliárd lejjel ér fel, ami Románia bruttó hazai termékének a 0,6 százaléka. Azt is tudni kell, hogy az alapösszeg a mostani felétől indult, mintegy ötmilliárd lejtől, de a halasztások és a kamatok miatt a büntetésekkel együtt mára megkétszereződött. Ez az összeg megegyezik a teljes román közszféra, mintegy 1,2 millió alkalmazott éves bérfejlesztési keretével.

Amúgy Romániában a bírák és ügyészek az ország legmagasabban fizetett közalkalmazottaihoz tartoznak, átlagfizetésük az országos átlag mintegy ötszöröse. Ráadásul jövedelmüket különféle pótlékok (stresszes munkáért járó pótlék, titoktartási pótlék) és speciális nyugdíjrendszer egészíti ki, ami így külön-külön is nagyobb az átlagpolgárra váró juttatásoknál. A beperelt román államtól pedig korábban olyan kiváltságot élveztek, hogy már 25 évnyi ledolgozott munka után, 48 éves kort meghaladva nyugdíjba mehettek, és az utolsó bruttó havi fizetésük nyolcvan százalékát – a közember mércéjével csillagászati összegű nyugdíjat – kapták. A leköszönő kormány ezt az aberrációt megszüntette, a korhatár emelését és a nyugdíj csökkentését rendelte el. Szóval, a rendszer kegyeltjei gyermekeiknek már nem tudnak a magukéval azonosan pazar kiváltságokat biztosítani, de legalább ők „ne szűkölködjenek”. Ezért pereltek – visszás módon – saját érdekeikért, és a pert nyilván busásan megnyerték. Dupla sikerrel.

Mit tehetnék hozzá a fentiekhez? Talán azt, hogy annyi képmutatás és mellébeszélés után, politikusoktól és nem politikusoktól egyaránt, végre van egy őszinte megnyilvánulás a bírák és ügyészek részéről! Akik egyöntetűvé tették, hogy számukra nem az ország polgárainak a helyzete, netán jóléte a fontos, hanem a saját fényűző megélhetésük. És ha eddig nem szégyenkeztek volna azért a sok kiváltságért, amit világszinten példátlan módon önmaguknak megadtak, hiszen bizonyára kiérdemelték a mögöttük lapuló és az igazságszolgáltatás tételétől mentesülő politikusoktól, akkor most sem fognak. Nem érdekli őket sem az igazság, sem a gondokkal küzdő ország sorsa, mégcsak bő egymillió dolgozó bérezési nehézsége sem, csakis az a fontos számukra, hogy az adófizetők pénzéből újabb luxusnyaralóra fussa mondjuk Dubajban, Tenerifén vagy Monacóban. Ráadásul a jog eszközeivel élve még az ingyenmunkát is támogatják, no nem a feketemunkát vagy a kényszermunkát, hanem a rendkívül alacsony türelmi időszak miatt kamatként megfizetett ingyenpénzt. Dehát a tolvajtól sem kérdezik meg, jólesik-e neki a lopott szajré…

Az egyszerű ember, az istenadta nép erre csak annyit mondhat röviden és velősen: égbekiáltó pofátlanság! Legalább az összeg feléről, a meg nem dolgozott kamatokról lemondhatnának! Mert amikor egyfolytában csak jogokról hallunk, akkor éppen a jogrendszer képviselőinek kellene figyelmeztetni a kötelességek létezésére. És milyen erkölcsi tartással bírhat az a jogász, akinek joga van a határtalan egyéni jólétéhez, de nem érzi kötelességének a nép sorsában osztozni?

Bár a jogrendszerben az elkövetett bűncselekmények elévülése fontos felmentési eszköze az elkövetőnek, amiért nem is sietnek egy-egy ügy letárgyalásánál, csak halkan emlékeztetni szeretnék, elévülés ide vagy oda: 2010-ben Romániában drasztikusan, huszonöt százalékkal csökkentették a közszférában dolgozók fizetését, és eltörölték a 13. havi fizetéseket és egyéb bónuszokat. A 2008-as globális gazdasági válság rendkívül súlyosan érintette az országot, az összeomlás elkerüléséért hatalmas hitelcsomagot vett fel Emil Boc miniszterelnök kormánya. Románia történetének egyik legkeményebb megszorító csomagja 1,3 millió személyt érintett, sok-sok tanárt, orvost, hivatalnokot, közalkalmazottat. Bár a drasztikus lépésekkel elkerültük az államcsődöt, a béreket csak évekkel később, fokozatosan sikerült az eredeti szintre emelni 8%-os és 16%-os fizetésemeléssel, majd további elmaradások törlesztésével. Sem az inflációt, sem a késedelmet figyelembe nem véve.

Emlékeztetni szeretnék, hogy tizenhat évvel ezelőtt a szakszervezetek és maguk a munkavállalók perlavinát indítottak a román állam ellen. Az Alkotmánybíróság azonban a fizetések önkényes megnyirbálását (nem volt parlamenti vita) alkotmányosnak tartotta az ország csődhelyzetére tekintettel. Több százezer egyéni és csoportos per indult, és a bíróságok sok esetben kimondták, hogy bizonyos juttatásokat törvénytelenül vontak meg. (Gondolom, e rengeteg munka „felvállalásával” igazolták a bírák a példátlan pozitív diszkriminációjukat.) Mivel a román állam képtelen volt azonnal visszafizetni az elvont összegekből, öt évre kiterjedő (és még azon túl is elnyújtott), részletekben történő törlesztést határozott el.

Tizenöt éve miért nem mozgolódtak a bírák és az ügyészek? Miért nem tartották igazságtalannak egy és negyed millió polgártársuk fizetésének a megnyirbálását? Napjainkban pedig miért gondolják, hogy mintegy 7600 bírót és ügyészt számláló közösségük mihamarabb, minél nagyobb kamatokkal kapja vissza „megérdemelt” és tegyük hozzá: példátlan módon kiváltságos juttatásuk elvett részét?

Végül, de nem utolsósorban. A jog alkotásának és képviseletének kiváltságosai hiába alapoznak az elévülési időre, hiába gondolják, hogy az idő elfeledteti vitatható cselekedeteiket. Hiába játsszák azt a bevált játékot, hogy mindez egy idő után történelemmé válik, aztán legendává, és a történelmet simán meg lehet hamisítani. Egy dologgal nem számolnak: a jámbor polgárok nem szenvednek mindnyájan emlékezetkiesésben, Alzheimer-kórban, demenciában. Nem tartják kivétel nélkül a markukat a biblikus egy tál lencséért, és – bár most sem könnyű, sőt – egyesek (kevesen, igen kevesen) ma is ki merik mondani az igazságot. A smekkerek országában, amely egyúttal a képmutatóké, a kétszínűeké. Bár azzal is tisztában vannak, hogy aki nem tud szerepeket játszani, aki az igazságot nem felejti, az lemarad.

A hatalom és a kiszolgáltatott tömegek kapcsolatára talán a legszebben utaló sorokkal fejezem be értelmiségi eszmefuttatásom: *„S a nép, az istenadta nép,/ Ha oly boldog-e rajt’/ Mint akarom, s mint a barom,/ Melyet igába hajt?”* (Arany János: A walesi bárdok)

Tizenkilenc éves kora…

óta publikál, prózáját olyanok méltatták, mint Lengyel József vagy Déry Tibor, tizenhat nagyregényt és kilenc kisregényt írt, csaknem félszáz könyve jelent meg eddig, az olvasók rajongják, mégis kívülállóként tekint magára a magyar irodalomban – így kezdi Nagy Gabriella a 75 éves Vámos Miklós író köszöntését (*litera.hu*, 2025. jan.). A méltatás utolsó soraiban pedig ezt olvashatjuk: „élvezetes stílusú, anekdotázó beszédmódjának és fanyar humorának is köszönhető, hogy rendkívüli népszerűségre tett szert az olvasók körében, könyvei sokszoros kiadásban és nagy példányszámban kelnek el. Azt állítja magáról, hogy szeret írni”. Az utolsó mondat ’magas labdának’ tetszik, de nem használom ki a ziccert. (Sapienti sat.) A múlt heti írásomban már idéztem tőle néhány véleményt és meglátást, ma folytatom a szemelgetést. Nem fogom megdicsérni, mert tőle tudom, hogy írói körökben ez nem szokás [= „Örkény István azt tanította nekem, amikor én még azt sem értettem, hogy ő kicsoda, hogy egymás pofán dicsérése sértésnek számít.” (V. M.: *Igen*, 2021, 51. o.)]. ▪ Nem találkoztunk sehol, mert más (földrajzi és spirituális) spáciumokban keringünk, s oly sok különbség van közöttünk, hogy sem ármánykodás árnya nem vetülhetne ránk, sem irigykedés (vagy más vícium) nem ronthatná meg a kettőnk (amúgy sem létező) kapcsolatát. Ha valamiket szóvá teszek, az csupán a magam intrikus hozzáállásának tulajdonítható. [Ezt bővebben is megmagyarázom egy idézet segítségével: „Én úgy tartom, írni becsület és dicsőség dolga. (…) Az írás gondolatokat és érzelmeket fakaszt, s ezek nem arra indítanak, hogy bánts vagy sérts másokat, inkább arra, hogy megértsed a többi embert is, beleértve saját magadat is”. (V. M.: *Igen*, 16. o.) ♦ Khm. Egy novella- és regényírónak ez valóban alapvető kötelessége kell legyen, ám egy pamfletírónál mást követel a műfaji sajátosság: ott a kipécézett személy nevetségessé tétele a cél.]

Tizennyolc évesen jött rá, hogy a mániás depressziós anyjáról kellene regényt írnia. „Mondanivalónak azt szántam, hogy drága édesanyám olyan, mint a szocializmus. Kegyetlen, szeszélyes, kaotikus, diktatórikus, hatalmaskodó [a Hámori Barbara-féle interjúban (2026. szept., a 11. perc után) még kibővítette a listát: felelőtlen, hazudozós, megbízhatatlan], de elég röhejes. Az a szocializmus ugyanis, amelyet én 1960-tól megfigyelhettem, mindig kissé röhejes volt. Gondoltam, írok egy könyvet anyámról, melyben anyám olyan lesz, mint a társadalom, amit majd finom lírai trükkökkel adok az olvasó tudtára. A cenzúra nem szólhat semmit, anyámról azt írok, amit akarok, gondoltam én.” (*Igen*, 27. o.) ♦ Aztán mégse írta meg, hogy ne bántsa meg őt a szövegével. Khm. Talán az is megtörténhetett, hogy nem tudta teljesíteni a sztorival kapcsolatos (saját magával szemben támasztott) elvárásokat: szerintem nem tudta úgy megcsavarni a szüzsét, hogy a cenzúra ne ismerje föl a tulajdonképpeni rendszerkritikát, és az anyja se vegye észre az ’álruhát’. Gyanúm szerint még nem volt elég tudása és bölcsessége a témához. Végül az anyja halála és a szoci bukása után (1995-ben) jelent meg a kötet, de addigra már nem az eredeti elképzelés szerint. Nem olvastam el, ezért nem tudom ’közvetíteni’ a V. M. emlékeiben létező (és utólag felidézett) rendszert. Sebaj, majd bepótolom egy másik szövegével.

Még találtam egy téves magyarázatot, amit nem hagyhatok szó nélkül. Az egyik pesti színházban ünnepelték V. M. 75. születésnapját, ahol az író (Kepes Andrást is a színpadra szólítva) idézte föl a hatvanas évek végét, jelesül azt az eseményt, amikor megjelent a Beatles együttes *White Album* nevű lemeze. A nyitódalt Paul McCartney írta, a címe: Back in the USSR (= Vissza a Szovjetunióba). „Én, amikor megvettem a lemezt, akkor megkérdeztem, mit akarnak ezek (…) a Szovjetuniótól, aztán később megtudtam, hogy eredetileg jú-esz-áá [USR] volt, de prozódiai okokból úgy döntöttek, hogy legyen jú-esz-esz-áá [USSR]… mindegy.” (*YouTube:* Vámos Miklós – 75.; 2025. jan. 29., 58. perc.) ♦ Hát nem! (1.) Magyarázatként előbb annyit, hogy az angolban az ’R’ betű kiejtése = /a:(r)/ (nyújtott ’á’, a végén csöppnyi ’r’); én az imént ’áá’-nak írtam, az egyszerűsítés kedvéért. (2.) A ’prozódiai kényszerre’ való hivatkozás (ebben az esetben) csak mese. A prozódia ’zenéhez illesztést’ jelent és akkor használják, amikor a nóta szövegébe betesznek vagy kivesznek egy szótagot, hogy a ’metrum’ rendben legyen (pl. a Himnusz szövegében „ho-ozz rá víg esztendőt” kell énekelni!). Nos, lehet, hogy a Beatles tagjai (kültelki vagányokként) egy ’kopottabb’ angolt beszéltek, de az biztos, hogy tudták az USR és az USSR közti különbséget. Ott az első perctől kezdve USSR szerepelt. (3.) Az ügy tisztázása érdekében Minyához fordultam, aki a következő adatokkal szolgált: „A *Back in the USSR* című dal egy könnyed zenei paródia, amelynek nem volt valódi politikai üzenete, mégis nagy port kavart a hidegháború idején. ▪ *A szám legfőbb jellemzői és története*. A dalszöveg egy Amerikából hazatérő szovjet kém (vagy utazó) nézőpontjából íródott, aki repülővel érkezik vissza Moszkvába Miami Beachről. A főhős mérhetetlenül boldog, hogy végre maga mögött hagyhatja a Nyugatot, újra otthon van, és láthatja a szovjet tájakat, valamint a helyi nőket. ▪ A szám közvetlen fricska két korszakos amerikai stílusnak. Egyrészt Chuck *Berry Back in the USA* [(kiejtése: jú-esz-éj) és nem USR] című hazafias rock’n’roll számának kifordítása. Másrészt a The Beach Boys *California Girls* című slágerét parodizálja: a kaliforniai lányok helyett McCartney az ukrán és moszkvai nők szépségét énekli meg az amerikai zenekarra jellemző stílusban. ▪ Mivel a dal három hónappal Csehszlovákia szovjet megszállása (1968. aug.) után jelent meg, a nyugati konzervatívok élesen kritizálták a Beatlest, amiért szerintük „kommunista propagandát” folytattak. McCartney később tisztázta, hogy a dalnak kizárólag a poén volt a célja, és az, hogy humanizálja a Vasfüggöny mögött élő fiatalokat. ♦ Mindez csupán szerény adalék a ’V. M. összes művei’ javítólistájához (köszönet érte Minyának).

Kuszálik Péter

Múltidézés és bemutató a Maros Művészegyüttesnél

(Folytatás az 1. oldalról)

A víz, ami elválaszt és összeköt című műsor premierje a hét évtizede született együttes ünnepi rendezvénysorozatának része. A hetvenéves évforduló programjáról október 23-án, péntek délelőtt tájékoztatta a sajtó képviselőit *Moldován-Horváth István*, a Maros Művészegyüttes igazgatója, valamint *Kásler Magda* és *Kovács Szabolcs Zoltán* tánckarvezetők.

Táncos-zenész generációk közös ünnepe

– 1956. október 1-jén alakult meg 134 taggal az Állami Székely Népi Együttes, amely 1959-től Állami Dal- és Táncegyüttes, a későbbiekben pedig Maros Művészegyüttes néven létezett. A jeles évfordulóra egész napos rendezvénysorozattal készülünk. Október 28-án, szerdán délelőtt 10 órától Szigeti Szenner Szilárd riportfilmjével idézzük fel az elmúlt hét évtizedet, ezután 12 órakor kerekasztal-beszélgetés kezdődik *70 év egy színpadon, egy közösség szívében* címmel. Ezen a múltidéző eszmecserén részt vesz az első generációhoz tartozó Koszorús Kálmán zenész, zenekarvezető, Varga János és Könczei Árpád, Magyarországról érkező koreográfusok, akiknek nevéhez az együttes jó pár emlékezetes műsora fűződik, valamint Kásler Magda tánckarvezető és Füzesi Albert, aki az 1990-es évek nemzedékének volt a tánckarvezetője, és rövid ideig az együttes művészeti vezetőjeként is tevékenykedett. Este 7 órától gálaműsorra várjuk közönségünket. A köszöntőbeszédek után az est fénypontja, az új műsorunk bemutatója következik, majd a mindenkori együttestagokat egy közös nyárádmenti táncra hívjuk fel a színpadra – mondta el az intézményvezető. Újságírói kérdésre Moldován-Horváth István arra is kitért, hogy nem volt könnyű feladat az együttes egykori tagjait megszólítani, sokan ugyanis külföldön élnek, mások meg nemigen használják az internetet, pontosabban a Facebookot, ahol a meghívást közzétették.

– Ez a hetven év egy sikertörténet, amelyet tovább kellene folytatni. A hét évtized kötelez – foglalta össze a múltidéző és jövőbe is tekintő együttlét üzenetét az igazgató.

A Népújság kérdésére, miszerint milyen kihívásokkal járt az új műsor próbafolyamata, Kásler Magda hangsúlyozta: nagyon hálásak, hogy Kocsis Enikő és Fitos Dezső magyarországi koreográfusok személyében a néptánckultúra két kiváló szakembere fogadta el a felkérést az előadás megalkotására.

– Végtelenül elfoglalt alkotókról van szó, akik nemcsak egy hivatásos együttes, a Fitos Dezső Társulat vezetői, menedzselői, koreográfusai, hanem két nagy amatőr néptáncegyüttest is vezetnek: a Szentendre Táncegyüttest és a győri Lippentő ifjúsági együttest. Elsősorban a Moldován-Horváth Istvánnal való szoros barátságuknak köszönhetően mégis beszorították az idejükbe, hogy egy-egy hosszú hétvégét Marosvásárhelyen töltsenek. A felkészülésben az jelentett kihívást, hogy rengeteg anyagot kellett rövid idő alatt elsajátítani. Ezután persze egy hosszabb folyamat következett, ami alatt elmélyítettük a megszerzett tudást. Az alkotópáros hiányában olyan részletekre is fokozottan oda kellett figyelni, mint a díszletek, a fénytechnika, a viseletek – tette hozzá Kásler Magda.

Itthoni táncok különlegességekkel fűszerezve

Az új műsor koncepciójáról az intézményvezető beszélt.

– A Marosmenténeknek páratlan folklórkincse van, minden együttes szívesen merít belőle. Fitos Dezsőék is jól ismerik ennek a tájegységnek a táncait, ezért úgy láttam jónak, hogy a Maros Művészegyüttes 70. évfordulóját egy kizárólag itthoni táncokból felépülő előadással ünnepeljük. Az előadás a Maros folyását követve vezeti végig a nézőt azon a tájon, ahol a különböző közösségek hagyományai évszázadok óta egymás mellett élnek, és hatnak egymásra. A Székely Mezőség, a Küküllőmente, a Vízmellék, a Nyárádmente és a Marosmente jellegzetes magyar, román, szász és cigány táncai, dallamai, énekei elevenednek meg a színpadon. A koreográfusok ehhez a gazdag anyaghoz találtak ki egy keretet számos érdekességgel, színházi meg egyéb ötletekkel – körvonalazta a műsort az együttes igazgatója.

Fotó: Nagy Tibor

Kovács Szabolcs Zoltán újságírói kérdésre az együttes jelenlegi nehézségeiről, elsősorban a táncosok nyugdíjkorhatáráról tett említést.

– A mostani törvényes előírás szerint egy táncos 52 évesen vonulhat vissza, ebből az utolsó tíz év már fizikailag nagyon megterhelő – mondta a tánckarvezető, aki arra is kitért, hogy utánpótlás bőven kerül, hiszen Maros megyében van a legtöbb amatőr táncos, csak a megyeszékhelyen öt-hat ilyen csoport működik, ami mintegy 300-400 fiatal táncost ölel fel.

A sajtótájékoztató végén Kásler Magda az együttes életéhez akár táncosként, akár zenészként, akár színpadi technikusként kapcsolódó „régieknek” üzente, hogy jöjjenek el az együttlétre, és meséljenek.

– Ezeknek a történeteknek a jelenlegi táncosok, zenészek tudják igazán hasznát venni, mi, akik úgymond fáklyavivői vagyunk ennek az együttesnek – hangsúlyozta a tánckarvezető, majd hozzátette: az előadás után jöjjenek mind fel a színpadra az egykori együttestagok, hogy megmutatkozzék az elmúlt hetven esztendő igazi szépsége, ereje.

A bejárható közelség

Időutazás Bálint Zsigmond fotós képi világában

Október 22-én, csütörtökön kora délután a marosvásárhelyi Kultúrpalota második emeleti időszakos kiállítótermeiben a Megyei Múzeum *A bejárható közelség* címmel nyitott kiállítást, amely *Bálint Zsigmond* fotóművész munkásságát mutatja be. A tárlat átfogó betekintést nyújt a fotós életművébe: a kezdetektől fogva tematikusan veszi szemügyre azokat a területeket, amelyeken kiemelkedőt alkotott. A 20. század második felében készült fényképek komoly dokumentumértékkel bírnak, hiszen hűen követik a folyamatosan változó világ történeteit.

Vajda György

A kiállítótérben látható, kiválóan strukturált tárlat bemutatja Bálint Zsigmond korai, újságokban is megjelent munkáit, valamint a korábbi tárlatairól szóló krónikákat. Mindez abban a helyiségben kapott helyet, amely az alkotó gyermekkorát és egykori családi környezetét idézi meg. Bálint Zsigmond képein keresztül a múlt század derekán készült felvételek izgalmas bepillantást engednek a szabadidő eltöltésének és a mindennapi életnek a mozzanataiba. Az alkotó vitathatatlanul maradandó fénynyomot hagyott az utókorra az erdélyi vidéki világról, amely napjainkra egyre inkább eltűnőben van. Idősebb Haáz Sándor, majd később Barabás László néprajzkutatókkal barangolva az erdélyi falvakat, fényképein megörökítette a hagyományos foglalkozásokat, népszokásokat, utcákat, házakat és a népi élet hangulatos pillanatait. Ez a munkásság ma már közös kultúrkincsünk, amelyből a most megnyílt tárlaton ízelítőt láthat a közönség. Az egyik teremben sajátos módon ötvöződik a fotóművészet a képzőművészettel. Ennek nyitja, hogy Bálint Zsigmond gyakran elkísérte feleségét, Kákonyi Csilla ismert és elismert erdélyi festőművészt az alkotótáborokba. Ott évtizedeken át fotózta a kortárs művészeket munka közben, sokukat a saját műtermükben, az alkotásaikkal együtt. Képei révén így különleges módon pillanthatunk be a kreáció csodálatos folyamatába. A fotós e témában készített felvételei az alkotók személyiségébe és lelkivilágába is betekintést nyújtanak, amit a kiállítás rendezői találóan egészítettek ki a fotókon szereplő művészek egy-egy alkotásával.

Fotó: Vajda György

A kiállítást *Ötvös Koppány-Bulcsú*, a múzeum korábbi igazgatója nyitotta meg. Beszédében elmondta: a múzeum azért vállalta a kiállítás megrendezését, mert megvásárolta Bálint Zsigmond hagyatékát. Az ő igazgatósága alatt fogalmazódott meg ugyanis az az igény, hogy a múzeum régiós szinten elismert művészek alkotásaival bővítse a gyűjteményét. A teljes fotográfiai hagyaték megvásárlásakor fontos kikötés volt, hogy abból belátható időn belül egy átfogó életmű-kiállítás szülessen – tette hozzá a volt igazgató, majd kifejtette: „Bálint Zsigmond a városhoz kötődő gazdag fényképészeti hagyomány jeles képviselője. Habár középiskolás kora óta kapcsolatban áll a fényképezéssel, és mindig volt fényképezőgépe – ami az 1960-as években korántsem volt magától értetődő –, valójában sosem dolgozott hivatásos fényképészként, civil foglalkozását tekintve az egykori Mobex bútorgyár alkalmazottja volt. Emellett aktív tagja volt a városban működő, hosszú időn át Marx József által vezetett fotóklubnak, sőt a munkahelyén is szervezett klubokat és kiállításokat. Bálint életművének eredménye több ezer negatív. Végigfényképezte az életét, függetlenül attól, hogy épp dolgozott, kirándult, vagy terepmunkán vett részt. Joggal nevezhetjük tehát kora dokumentarista krónikásának.” Bálint Zsigmond fényképeinek megvásárlásával a múzeum egy olyan folyamatot indított el, amelynek eredményeként több, Marosvásárhelyhez köthető művész életműve fogja gyarapítani az intézmény különböző osztályainak gyűjteményét, újabb és újabb életmű-kiállításoknak biztosítva otthont. Ötvös Koppány-Bulcsú végül köszönetet mondott Újvári Dorottyának, a múzeum fotórészlege munkatársának, aki a kiállítás kurátoraként végezte a munka oroszlánrészét.

Újvári Dorottya elmondta: Bálint Zsigmonddal 2019-ben találkozott először, amikor a marosvásárhelyi fényképészekről és a helyi fotóklubról érdeklődött nála. Ekkor döbbent rá, hogy milyen hatalmas tudás és munka birtokosával beszélget. Hosszas előkészületek után a múzeum 2022-ben vásárolta meg Bálint Zsigmond hagyatékát, amely több mint 10.000 negatívot, több ezer digitális felvételt, fényképészeti kellékeket, szakkönyveket és folyóiratokat tartalmaz. A most megnyílt kiállítás ennek a gazdag anyagnak csupán a töredékét mutatja be. A tárlat „nem a művészet jelentéséről szeretne állást foglalni, hanem azt akarja megmutatni, hogy a körülöttünk lévő világ észlelése milyen változatos formákat kaphat.” Fontos szempont volt az is, hogy a látogató olyan képekkel találkozzon, amelyek feltárják a fényképek technikai, esztétikai és történetmesélő rétegeit is – tette hozzá a kurátor, majd köszönetet mondott munkatársainak és segítőinek, akikkel közösen hozták létre a kiállítást.

Végül maga Bálint Zsigmond fejezte ki köszönetét a múzeum munkatársainak, külön kiemelve Újvári Dorottya kurátort, amiért tető alá hozták fotós életpályájának egy részét bemutató tárlatot. Felidézte, hogy még középiskolásként kapcsolódott be az 1953-ban megalakult marosvásárhelyi fotóklub tevékenységébe, ahol Marx József és Haragos Zoltán mellett sajátította el a fotós ismereteit megalapozó szakmai fogásokat. Sokat számított az is, hogy az 1960-as és 1980-as évek között a fotóklub tagjai – köztük természetesen ő maga is – számos kollekciót küldtek el a világ különböző pontjain rendezett kiállításokra. Onnan rengeteg díjjal, elismeréssel és a nyertes felvételeket tartalmazó albumokkal tértek haza, ami mindannyiuk munkájára ösztönzően hatott. A fotóklub tagjai arra törekedtek, hogy a mindennapi élet pillanatait rögzítsék, ami mára már történelem – tette hozzá az alkotó.

Ezek a gondolatok is hűen bizonyítják, hogy a kiállítás egy rendkívül izgalmas időutazásra invitálja az érdeklődőket, amelyet kár lenne kihagyni.

ERDŐSZENTGYÖRGY

SZERKESZTETTE: **SZEREDAI VIVIEN**

Napelemparkot építenek, és digitalizálják a közszolgáltatásokat

A közelmúltban aláírták az új napelempark kivitelezési szerződését, azzal a céllal, hogy a közintézmények villamosenergia-fogyasztásának egy részét megújuló energiaforrásból fedezzék. Emellett a polgármesteri hivatal által nyújtott szolgáltatások digitalizálásán is dolgoznak annak érdekében, hogy az ügyintézést gyorsabbá és hatékonyabbá tegyék.

Szász Levente Loránd polgármester Fotók: Nagy Tibor

Szász Levente Loránd elmondta, hogy a napelemparknak szánt területet a közelmúltban átadták, így a munkálatok hamarosan megkezdődnek. A beruházás összértéke meghaladja a 2,1 millió lejt, a kivitelezési határidő december 31. A projektet az Energiaügyi Minisztérium a Modernizációs Alapon keresztül finanszírozza. A napelempark által megtermelt villamos energia a polgármesteri hivatal, a városi kórház, a Szent György Technológiai Líceum, illetve a közvilágítás energiafogyasztásának fedezéséhez járul majd hozzá.

A polgármesteri hivatal által biztosított szolgáltatások digitalizálása Nyárádszeredával közös projekt keretében valósul meg. A több mint 2,5 millió lej összértékű beruházást a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség közreműködésével, európai uniós forrásokból finanszírozzák. A fejlesztés célja, hogy egyszerűbbé, gyorsabbá és átláthatóbbá tegye az ügyintézést, és ezáltal megkönnyítse a lakosság számára a hivatali szolgáltatások igénybevételét.

A jövőbe fektetnek

Modern óvoda épült

Az iskolások mellett a városvezetés a legkisebbekről sem feledkezett meg. Szeptember közepén megnyitotta kapuit az újonnan felépült, korszerű óvoda, amely egy helyen biztosít otthont a település szinte összes óvodai és bölcsődei csoportja számára.

A közel négymillió lej értékű beruházást a regionális operatív program (POR) keretében finanszírozták, a kivitelezés pedig a tervezettnél több időt vett igénybe. Szász Levente Loránd elmondta, hogy az épület tavaly decemberben készült el, a városvezetés azonban úgy döntött, hogy a csoportokat csak a következő tanév kezdetekor költöztetik be.

Az épületben két román és három magyar tannyelvű óvodai csoport kapott helyet, összesen mintegy nyolcvan gyerekkel. A csoportok közül három normál, kettő pedig napközis programmal működik. A településen emellett további két óvodai csoport is működik, amelyek ezután is a református bölcsőde épületében folytatják tevékenységüket.

Nem tudni, mikor készül el a tanuszoda

A tavaly bevezetett országos megszorítások jelentősen késleltetik az erdőszentgyörgyi tanuszoda befejezését. Bár a munkálatok nagy részét már elvégezték, egyelőre nem tudni, hogy mikor készül el teljesen a sportlétesítmény.

Szász Levente Loránd elmondta, hogy a projekt az Országos Beruházási Társaság finanszírozásával valósul meg, így a városvezetésnek elsősorban a területet, majd a későbbiekben a közművesítést kell biztosítania. A beruházás összértéke meghaladja a 10 millió lejt. A tanuszodában egy 25x12,5 méteres, fokozatosan mélyülő medence kap helyet, amelynek mélysége 1,20 és 1,80 méter között változik.

Szász Levente Loránd kiemelte, hogy a jelenlegi gazdasági helyzet miatt a munkálatok hosszabb időre leálltak, közel két hónapja azonban a kivitelező ismét munkához látott. A polgármester hangsúlyozta, hogy a helyiek már nagyon várják, hogy a sportlétesítmény elkészüljön, hiszen nagy igény lenne a használatára. Jelenleg ugyanis sokan a környező településekre, elsősorban Szovátára viszik gyerekeiket úszótanfolyamra.

Felújított épületben kezdték a tanévet

a Szent György Technológiai Líceum diákjai

Az elmúlt hónapokban több, az oktatási körülmények javítását célzó beruházás is megvalósult Erdőszentgyörgyön. Ezek egyike a Szent György Technológiai Líceum három épületének felújítását és energiahatékonyságának növelését tette lehetővé.

Szász Levente Loránd elmondta, hogy a beruházás keretében a kis sportcsarnok, a líceum régi épülete, illetve az úgynevezett U alakú épület is megújult. A munkálatok során többek között kicserélték a nyílászárókat és a szigetelést, a tornacsarnok pedig új tetőszerkezetet kapott, emellett az öltözőket is felújították. A líceum új, a 2000-es évek elején épült szárnyában szintén végeztek karbantartási munkálatokat annak érdekében, hogy az épület megfeleljen a tűzvédelmi előírásoknak.

A több mint 8 millió lej összértékű beruházást az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében, európai uniós forrásokból finanszírozták. A kivitelező jó ütemben haladt a munkálatokkal, amelyek augusztus végén befejeződtek, így a diákok szeptemberben már megújult környezetben kezdhették el a tanévet.

Pezsgő kulturális élet

Minden korosztálynak szerveznek programokat

Erdőszentgyörgyön az év folyamán számos kulturális és szórakoztató programot szerveznek minden korosztály számára. Az elmúlt hetekben két fontos eseményre is sor került: a hónap elején ünnepi keretek között köszöntötték a szépkorúakat, majd megtartották a már hagyományossá vált szüreti bált, amely idén nagy sikert aratott.

Szász Levente Loránd elmondta, hogy a város remek idősközösséggel büszkélkedhet. A szépkorúak a Caritas támogatásával hetente találkoznak, és különböző foglalkozásokon vesznek részt Erdőszentgyörgyön és Bözödön egyaránt. A szépkorúak világnapja alkalmából minden év októberének elején kulturális műsorral, virággal és egy kis ajándékkal köszöntik őket, az ünnepi alkalom pedig idén sem maradt el.

Ezt követően, október 3-án, szombaton került sor a Fiatal Erdőszentgyörgyiek Tanácsa (FIESZTA) által szervezett hagyományos szüreti bálra, amelyen idén 19 csőszpár vett részt. A polgármester szerint Galit Robert alpolgármesternek sikerült nagyon jól összefognia a helyi fiatal közösséget, ami nagymértékben hozzájárult az esemény sikeréhez. Szász Levente Loránd elmondta, hogy voltak olyan évek, amikor a szüreti bált a bözödiekkel közösen szervezték meg, de arra is volt példa, hogy az esemény elmaradt. Éppen ezért különösen örültek annak, hogy idén ismét sikerült megszervezni a bált, ráadásul ilyen nagy létszámmal.

Fotó: A FIESZTA Facebook-oldala

A polgármester hozzátette, hogy a FIESZTA nemcsak a szüreti bál megszervezésében játszik fontos szerepet, hanem folyamatosan szervezneknek különféle közösségépítő programokat is a helyi fiatalok számára. Jelenleg már a karácsonyi bál előkészületein dolgoznak.

– Nagyon jó érzés látni, hogy a fiatalok ennyire aktívak. Sokan azt mondják, hogy az ifjúság nem igényli az ilyesmit, és nem érdeklődnek a közélet iránt, én azonban éppen az ellenkezőjét tapasztaltam. Ha van, aki támogassa őket, és megszervezze a programokat, akkor igenis részt vesznek rajtuk, és nagyon élvezik. Úgy gondolom, hogy nagyon fontos, hogy foglalkozzunk a fiatalokkal, és felkaroljuk őket, mert ügyesek, és teret kell adni nekik – mondta a városvezető.

Fáklyafénybe borult Marosvásárhely

Az 1956-os forradalom 70. évfordulójára emlékeztek

Október 23-án, pénteken mintegy háromszázan gyűltek össze Marosvásárhelyen, hogy fáklyás felvonulással emlékezzenek az 1956-os magyar forradalomra és annak hőseire. A megemlékezés a Keresztelő Szent János-templomban kezdődött, majd a vár udvarán ért véget.

Sófalvi Szidónia

Fotók: Sófalvi Szidónia

Amikor a múlt összeköt bennünket

Az esemény ökumenikus istentisztelettel kezdődött, ahol a történelmi egyházak képviselői és a gyülekezet tagjai közösen, csendes főhajtással idézték fel 1956 eseményeit. *Bara Zoltán* plébános ünnepi gondolataiban arra hívta fel a figyelmet, hogy a mártírok és a bátrak emléke nem merülhet feledésbe: az irántuk érzett tiszteletből fakadóan a jövőben is mindig lesznek olyanok, akik kiállnak az igazság mellett.

Történelem első kézből a templomban

Az est egyik legmeghatározóbb pillanata *Kelemen Kálmán* beszéde volt. Az egykori kolozsvári diák csendes méltósággal mesélt a fiatalkori meghurcoltatásairól: a forradalom melletti kiállásáért a hatalom három év börtönnel és négy év kényszerlakhellyel büntette. A jelenléte és személyes története mindenkit ráébresztett arra, hogy ’56 nemcsak egy száraz évszám, hanem húsba vágó valóság, amelynek Erdélyben is megvolt a maga súlyos ára.

Fényfolyam az őszi utcákon

A templomi szertartás a nemzeti himnusz eléneklésével zárult, majd a tömeg szépen sorokban elindult a vár felé. Marosvásárhely utcáin – a Sáros utcán, a Bernády téren és az Avram Iancu utcán keresztül – kígyózó menet haladt végig. A fáklyák fénye bevilágította az őszi sötét utcákat, míg a rendőrség és a helyi rendészet biztosította a zavartalan vonulást.

Kiállni az igazság mellett ma is

Az esemény a marosvásárhelyi várudvarban folytatódott. Először a fiatalok idézték fel a szabadságharc szellemét a forradalom tizenhat pontjának elmondásával, majd közösen kiáltották a jól ismert jelszót: „Tizenhat pont, egy akarat!”.

Ezt követően Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa nevében *Percze László* konzul szólalt fel, aki a forradalom legfőbb hagyatékaként az őszinte és tiszta hazaszeretetet emelte ki. *Kovács Mihály Levente*, az RMDSZ helyi elnöke a marosvásárhelyi hősök – a röpiratokért elítélt Molnár András és az életfogytiglannal sújtott Varga László református lelkész – példáján keresztül emlékeztetett arra, hogy a történelmet a bátrak alakítják. Végül *Soós Zoltán* polgármester a mai helytállás fontosságát hangsúlyozta, kiemelve, hogy a nehézségek ellenére sem szabad meghátrálni, hiszen a közösségért végzett munka mindig igazolja az embert.

A beszédek után a megemlékezők elhelyezték a tisztelet és a kegyelet koszorúit, az eseményt pedig a Himnusz és a Nemzeti dal közös eléneklése zárta.

A kegyelet nem ér véget a gyertyagyújtással

Közeledik a halottak napja, amikor a temetők megtelnek majd családokkal, barátokkal, akik meglátogatják szeretteik sírját. Gyönyörű virágok és gyertyamécsesek társaságában felidézzük a szeretteinkkel kapcsolatos emlékeinket. Viszont a kegyelet része az is, hogy az ezt követő időszakban is rendben és tisztán tartsuk szeretteink sírját. *Veress László* marosszentkirályi református lelkipásztor szerint a temetők tisztántartása nem csak az ünnepeken és az előttük levő időszakban jelent feladatot, hanem általános és mindennapos felelősség, amelynek terhét szerinte napjainkban kevesen viselik.

Sófalvi Szidónia

Nemcsak novemberben fontos a temetők állapota

A temetők állapota mindig mindenszentek és halottak napja körül kerül a figyelem középpontjába, ilyenkor sokan felkeresik elhunyt szeretteik sírját, virágot helyeznek el, mindeközben igyekeznek a legtisztább környezetben megemlékezni rájuk.

Veress László lelkipásztort viszont egész évben foglalkoztatja a temetők állapota. Főként a közös temető rendben tartása emészti fel a legtöbb energiáját. Újra és újra felvetődik a kérdés: kinek a kötelessége gondoskodni arról a helyről, ahol szeretteink nyugszanak?

A lelkipásztorhoz a temetői közmunka időpontjával kapcsolatos kérdések is érkeznek. Mint mondta lapunknak, sokan neki szegezik a kérdést, hogy mikor kerül sor a következő takarításra. Számára ennél is fontosabb probléma, hogy sokan – anélkül, hogy foglalkoznának szeretteik sírjának tisztán tartásával – elvárják, hogy a temetőt mások tartsák rendben. A helyzetet az is árnyalja, hogy a temetőben lévő bizonyos elhanyagoltabb, bokrosabb részek nem is a református temetőrészhez tartoznak.

Elhanyagolt sírok, elmaradó segítség

„Miért hagyják egyes emberek, hogy szüleik sírját benője a gaz, hogy bokrok nőjenek rajtuk, amelyek fává terebélyesednek?” – teszi fel a kérdést Veress László.

A lelkipásztor számára nehezen érthető, hogy sokan hosszabb ideig, évekig elhanyagolják szeretteik sírját, miközben a temető tisztántartását követelik.

De ez a probléma gyakran összetett. Vannak esetek, amikor elköltözés, az időskor vagy a hozzátartozók hiánya is állhat a háttérben. Ezek az esetek még indokoltabbá teszik azt, hogy a közösség beszélgetést folytasson a temetők gondozásáról, megtalálva a megoldásokat, amelyekkel a feladatok igazságosabban eloszlanak.

Mint mondta, a meghirdetett közmunkákon az érintettek közül gyakran alig vesz részt valaki. A templom körüli és temetői takarítást, karbantartást a presbiterek végzik közmunkában, fizetség nélkül, szabadidejüket áldozva a közösségért – gyakran mégis alaptalanul tőlük kérik számon a munkát.

A kérdés ebből fakadóan nem csak az, hogy ki nyírja le a füvet, vagy ki takarítja össze a lehullott ágakat. Sokkal inkább az, hogy menynyire érezzük magunkénak a közös tereinket és természetesen, hogy készek vagyunk-e tenni értük.

Minden sír egy-egy történet

A temető gondozása néha váratlan konfliktusokat szülhet. Egy bokor vagy fa eltávolítása például a rendteremtés része lehet, viszont a növényzet valaki számára személyes emléket őrizhet.

Veress László felidézett egy olyan esetet, amikor a közmunkások kivágtak egy szerintük oda nem illő bokrot, mire valaki felháborodását fejezte ki. Mint kiderült, az illető azért ültette a növényt, mert az elhunyt édesapja vagy nagyapja ezt szerette volna.

Az ilyen esetek mutatnak rá, hogy a temető nem egy olyan terület, amit egyszerűen gondozni lehet. Minden sírhoz személyes történetek, emlékek és érzelmek kapcsolódnak. Míg valami az egyik személy számára akadály, addig a másik személynek egy szeretett hozzátartozójának szánt emlék.

Ezért fontos a közös szabályok kialakítása és azoknak betartása annak érdekében, hogy a temető egy rendezett és méltó hely maradjon.

Tonnányi hulladék

A temetők másik nagy problémája a felhalmozódó szemét. A kiégett mécsesek, a műanyag virágvázák és a többi hulladék elszállítása komoly költséggel jár, miközben a szeméttárolók hamar megtelnek.

„Miért kell tonnányi szemetet hordani a temetőbe, és utána a lelkipásztort hibáztatni, hogy nem hordta el azt?” – fogalmazza meg a problémát a református lelkipásztor.

Véleménye szerint sokat javítana a helyzeten, ha mindenki hazavinné a saját szerette sírjánál keletkezett hulladékot, ahelyett, hogy a temetőben hagyná. A tartós, újrahasználható mécsesek és a tudatosabb hulladékkezelés szintén hozzájárulhatnának a tisztább környezethez és a fenntartási költségek csökkentéséhez.

A temető mindannyiunk ügye

Végszóként Veress László üzenete túlmutat a takarítás kérdésén: a közösségi felelősségvállalás fontosságára hívja fel a figyelmet. A temetők tisztán tartása nem lehet csupán a lelkipásztor vagy a néhány segítőkész ember feladata. Ehhez szükség van a hozzátartozók és a látogatók együttműködésére is.

Saját szeretteink sírjának gondozása, a hulladék hazavitele vagy a közös munkában való részvétel apró lépésnek tűnhet, mégis nagyon sokat számít.

A kegyelet ne a gyertyagyújtással érjen véget. Mutatkozzon meg abban is, hogy vigyázunk szeretteink nyughelyére, és tegyünk mi is azért, hogy a temető méltó helye maradjon a megemlékezéseknek.

Illusztráció Fotó: Sófalvi Szidónia

SZERKESZTI: **NAGY-BODÓ SZILÁRD**

„Üdv itthon" – bemutatta okosházakhoz való eszközeit az Apple

Nagy-Bodó Szilárd

Kis túlzással azt is lehetne mondani, hogy az ősz a technikai iparban az Apple évszaka. Szeptemberben megérkeztek az új Pro iPhone-ok, új Apple Watchok, illetve az AirPods 5. Mindezekről már részletesen beszámoltunk a Népújságban. Azonban nem áll itt meg a történet. Októberben ugyanis további új eszközök érkeztek és még fognak érkezni. Ha minden a tervek szerint alakul, ezen a héten fogja bemutatni az Apple az új laptopjait és iPad táblagépeit. Azonban ebben a hónapban volt egy másik eseménye is az almás vállalatnak, amely az „Üdv itthon" nevet viselte, és ahogy ebből következtetni lehet, olyan termékeket mutattak be, amelyek az okosházat, okoslakást teszik még különlegesebbé. De akkor nézzük is meg, hogy mi érkezett október 13-án.

Apple HomeView – egy olyan HomePod, amire régóta vártak

A HomeView okoskijelző, amely az okosotthon központjaként működik, alumínium kialakítással rendelkezik: 7 hüvelykes Liquid Retina kijelzője rozsdamentes acélzsanér segítségével kapcsolódik a domború hangszóróalaphoz, amely zökkenőmentes dönthetőséget biztosít, így bármilyen magasságú asztalon kényelmesen nézhető. A HomeView tökéletes kiegészítője a konyhai pultnak, az éjjeliszekrénynek vagy az oldalsó asztalnak, és négy színben – ezüst, csillagfény, rózsaszín és űrszürke – kapható, mindegyikhez illő kábellel. Adaptív kijelzőtechnológiákkal rendelkezik, többek között a True Tone funkcióval, amely reagál a nap folyamán változó fényviszonyokra. Az automatikus fényerő 500 nittől – ami elég fényes ahhoz, hogy még napfényes szobában is élénk és jól látható maradjon – egészen 0,3 nitig állítható, így ideális éjjeliszekrényre. A HomeView felülete intelligensen alkalmazkodik a felhasználó távolságához: a szoba másik végéből látható egyszerűbb információkat jelenít meg, míg ha a felhasználó közelebb lép, részletesebb tartalmakat mutat.

Az újdonság az Apple közlése szerint személyre igazodik valamennyi felhasználóhoz, egyesítve a szórakozással, a kapcsolattartással és az okosotthon-kezeléssel kapcsolatos funkciókat. De mire jó ez az eszköz a gyakorlatban? Nos, lényegében arra, hogy a felhasználó a segítségével elindítsa vele a zenét az otthona különböző pontjain, vezérelje az otthonfelügyeleti eszközöket (kamerákat, zárakat stb.), valamint a különféle automatizálásokat is.

A HomeView arc alapján azonosítja a felhasználókat, így léptetve be őket a személyes felületükre. Itt elérhető az Üzenetek, a FaceTime, a Naptár, a Keresési központ és sok más alkalmazás, például a Siri AI is. Ezen információ alapján pedig már sokan ki is találhatták, hogy Európában egyelőre nem fog megjelenni a HomeView, köszönhetően annak, hogy az Apple és az EU egyelőre nem tudott megállapodni az AI-funkciókkal kapcsolatosan. Az Egyesült Államokban, Ausztráliában és több más régióban november 13-tól lesz kapható 299 dolláros áron.

Új HomePod mini

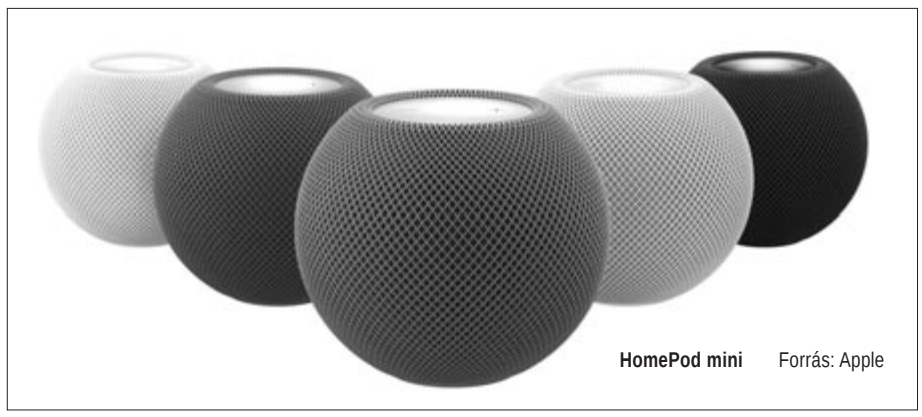
A legújabb generációs Apple Foundation Modelsre épülő, teljesen új architektúrával működő Siri AI egészen új élményt nyújt a HomePod mini használatához, és segít a felhasználóknak abban, hogy sokkal hatékonyabbak legyenek.

Ha a HomePod minit egy Apple Intelligence-kompatibilis iPhone-hoz vagy iPadhez párosítják, a készülék segít neki abban, hogy az adott pillanatban megtalálja, amire szüksége van. A HomePod mini hang alapján akár hat felhasználót is felismerhet egy háztartásban, és biztonságosan csatlakozhat az eszközeikhez olyan alkalmazásokon keresztül, mint az Üzenetek és az időzítők, miközben lejátssza a kedvenc zenéiket és még sok mást is. A Siri AI emellett a felhasználó iPhone- és iPad-alkalmazásaiban is diszkréten felhasználhatja ezt a kontextust olyan feladatok elvégzéséhez, mint például egy barát által SMS-ben ajánlott dal megkeresése, egy naptári eseményhez vagy helyhez kapcsolódó emlékeztető beállítása, egy e-mailben található recept felkutatása, vagy hozzávalók hozzáadása a bevásárlólistához. Széles körű általános ismereteinek köszönhetően a Siri AI szinte bármilyen témában tud válaszolni a kérdésekre az internetről származó naprakész információk segítségével. A felhasználók pedig soha nem látott módon folytathatnak párbeszédet vele.

A HomePod mini kompakt méretei ellenére gazdag, 360 fokos hangzást biztosít, függetlenül attól, hogy egyetlen hangszóróként, sztereópárban vagy többszobás hangrendszer részeként használják. Az Apple S10 chip és a fejlett számítógépes hangtechnológia segítségével valós időben elemzi a zenét, hogy optimalizálja a dinamikatartományt, a hangerejét és az akusztikai teljesítményt. A felhasználók most először hozhatnak létre négy hangszórós térhatású hangélményt az Apple TV 4K (4. generáció) és a HomePod mini 2 segítségével. A négy hangszóró és az új Apple TV 4K együttesen intelligensen felismeri az egyes hangszórók helyzetét a szobában, így a hang időzítését és szintjét automatikusan a térhez igazítja. Ezzel pedig lényegében azt is leírtuk, hogy mi az a tényező, amitől újnak számít a szintén most bemutatott Apple TV. Az újdonságot nem mellesleg lehet használni egy Mac gép hangszórójaként is.

Az új HomePod minivel pedig bemutatkozott a Sound Glow funkció, amely zenével szinkronban világít és pulzál, valós időben reagálva a mély és magas hangokra. A Now Playing alkalmazásból származó dalborító színekhez illeszkedő fényélményt hoz létre, amely minden dal esetében egyedi, és a felhasználók kiválaszthatnak egy hangulatot – például a borús, esős idő hangulatát –, amely személyre szabott animációkat indít el, megnyugtató légkört teremtve.

A HomePod mini kapcsán nem elhanyagolható az a részlet sem, hogy zökkenőmentesen együttműködik az okosotthoni kiegészítőkkel is, legalábbis ezt állítja róla az Apple. A gond csak az, hogy Európában az eszköz képességeit nem lehet kiaknázni, mivel nálunk nem elérhető az Apple Intelligence. Szóval ebből a megközelítésből az új HomePod mini csak egy drága külső hangszóró, ami ilyenformán már egyáltalán nem biztos, hogy megéri.

HomePod mini Forrás: Apple

Apple Home Collection – egy újfajta Apple Home

Az Apple Home-kompatibilitás és a Matter-tanúsításnak köszönhetően már évek óta számos harmadik féltől származó kiegészítő csatlakozhat az Apple okosotthoni ökoszisztémájához, az Apple Home Collection pedig ezt még tovább viszi. Az Apple szorosan együttműködött az LG Electronicsszel és a Schneider Electrickel, hogy az új termékcsalád egészében integrált Apple Home-élményt teremtsen. És az Apple Home összes kiegészítőjéhez hasonlóan az Apple Home Collection termékeit is az adatvédelem szem előtt tartásával tervezték: a Home alkalmazás adatai végpontok közötti titkosítás alatt állnak, így sem az LG Electronics, sem a Schneider Electric, sem az Apple nem tudja azokat elolvasni.

Az új Apple Home Collection termékek letisztult, minimalista esztétikával rendelkeznek és prémium anyagokból vannak, minden részletet figyelembe vettek, a felszerelésük és beállításuk módjától kezdve egészen addig, hogy hogyan mutatnak és milyen érzetet keltenek az otthonban található Apple-termékek mellett. Minden termék egyetlen iPhone-érintéssel beállítható, teljes mértékben a Home alkalmazásból, és a Siri segítségével vezérelhető, és akár önálló kiegészítőként, akár összekapcsolt rendszerként is működik.

A Home Collectionben van otthoni megfigyelés, az LG négy kamerából álló termékcsaládja magánjellegű és intelligens megoldást kínál a felhasználók otthonainak a megfigyelésére, már abban az esetben, hogyha olyan otthoni központokat használnak, mint a korábban bemutatott HomeView. Az LG termékcsaládja tartalmazza az LG Video Doorbellt, amely kettős kamerával rendelkezik, ezek különkülön rögzítik a látogatók és a csomagok képét – így a felhasználók zökkenőmentesen válthatnak az elülső és az alsó kamera nézete között –, valamint beépített reflektorral és csengőhanggal is rendelkezik, amely a HomeView, a HomePod és a HomePod mini segítségével hallható. Az elülső kamera 2,5K felbontású videót rögzít, az alsó kamera pedig Full HD felbontású. Másodsorban ott van az LG Floodlight Cam, amely hatékony területfigyelést biztosít adaptív kettős reflektorokkal, amelyek mozgás észlelésekor automatikusan bekapcsolnak, valamint gyenge fényviszonyok mellett is éles képet adó színes éjjellátóval rendelkezik, így a felhasználók jobban láthatják, mi történik odakint. Harmadrészt ott van az LG Outdoor Cam, amely szintén gyenge fényviszonyok mellett is színes éjjellátást biztosít, és könnyen beállítható, így egyszerű, saját kezű telepítéssel rugalmas kültéri lefedettséget nyújt. Végül, de nem utolsósorban pedig az LG Indoor Cam, amely egyedi megközelítést alkalmaz a magánélet védelme terén a Home alkalmazásban: automatikusan felfelé és lefelé dönthető, hogy beállítsa a látómezőt, amikor a felhasználók bejelentkeznek az otthonukba, majd visszafordul, hogy leállítsa a megfigyelést, amint a háztartás első tagja visszatér. A felhasználók bármikor manuálisan vagy a Home alkalmazáson keresztül is dönthetik a kamerát, akár ha csak gyorsan körül akarnak nézni a szobában, akár ha pontosan oda szeretnék irányítani a látómezőt, ahová szükségük van.

A rendszeren belül továbbá van lehetőség okoszárra is, ez az LG Smart Deadbolt Lock, amely új szintre emeli a kényelmet azzal, hogy felismeri, hogy milyen közel van a felhasználó, illetve amikor az odasétál, akkor automatikusan kinyitja az ajtót, érintés nélkül.

A fűtés-hűtésre is hangsúlyt fektettek. Két új intelligens termosztát is elérhető – egy az LG Electronicstól, egy pedig a Schneider Electrictől –, így a felhasználók kiválaszthatják azt a terméket, amelyik leginkább illeszkedik otthonuk átfogóbb energia-ökoszisztémájához. Az iPhone készüléken található intelligens funkciók segítségével a Home alkalmazás Adaptive Temperature funkciója automatikusan beállítja a termosztátokat attól függően, hogy valaki otthon van, éppen pihen este vagy távol van, így biztosítva, hogy az otthonnak megfelelő hőmérséklete legyen, manuális beállítás nélkül.

Az Apple a közleményében azt írja, hogy az új termékcsalád minden terméke egységes, zökkenőmentes beállítási és vezérlési élményt nyújt. Illetve ebben a tekintetben is nagy hangsúlyt fordítottak az adatvédelemre. A kameraképeket biztonságosan, helyben dolgozzák fel az ügyfél saját Apple Home hubján vagy a Private Cloud Compute szolgáltatásban, és az iCloud+ előfizetéssel rendelkező felhasználók esetében titkosított formában 10 napig tárolják az iCloudban. Senki, még az Apple sem fér hozzá az adatokhoz.

Apple HomeView Forrás: Apple

Okoszár

Forrás: Apple

Az olvasó írja

SZERKESZTETTE: **MEZEY SAROLTA**

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek. Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket. A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket. Címünk: nepujsag@e-nepujsag.ro

Szüreti bál

Október 20-án szüreti bált tartottunk a 35 éve működő Marosvásárhelyi Magányosok Klubjában. Klubunk célkitűzései közé tartozik a hagyományőrzés, jelen esetben a szürethez kötődő szokások felelevenítése. Az Efendi vendéglőben a mulatni vágyókat a szüreti bál ünnepi hangulatától sugárzó terem várta, már sokadik alkalommal.

A szüreti mulatságra szép számban jelentkeztek szimpatizánsok is. Kopacz Imola klubvezetőnk üdvözölte a bál résztvevőit és a zenészeket. Szilágyi Sándor és Jánosi Örs húzták a talpalávalót, és szebbnél szebb nótákkal szórakoztatták a jelenlevőket. Megkezdődött a fergeteges tánc, és sokan együtt énekeltek a zenészekkel.

Szabó Ödön vállalkozó irányításával felszolgálták a nagyon finom vacsorát. Sok-sok tombolatárgy gyűlt össze, a szemet gyönyörködtető szüreti jutalomkosarat Hegedüs Magdolna és Szilveszter Margit készítette. Az Efendi vendéglő felajánlott sorsolásra egy kisebb szüreti jutalomkosarat és egy üveg finom bort. Klubvezetőnk ejtette meg a sorsolást, ami most is nagy derültség közepette zajlott, majd a legvégén a szüreti jutalomkosarak, valamint a bor is gazdára talált. A szüreti bál nagy élmény volt a jelenlevők számára, egyesek elejétől végig táncoltak és énekeltek, mások átszellemülten hallgatták a zenekar szórakoztató számait, amelyek feledtették a mindennapi gondokat.

Hálásan köszönjük a zenekar tagjainak a kitűnő zenét és az énekszámokat, valamint klubvezetőnknek, Kopacz Imolának a magas színvonalú szervezést, a sok-sok befektetett munkát és ezt a felejthetetlen, szép estét. Ez alatt a néhány óra alatt csak *A borozó* című versének utolsó sorával zárom: Bor tanítja húrjaimra/ Csalni nyájas éneket:/ Bor tanítja elfeledni, /Csalfa lányok, titeket. / Egykor majd borocska mellől/ A halál ha űzni jő/ Még egy korty – s nevetve dűlök/ Jégöledbe, temető.

Czerán Erzsébet

Mesét mondok, érdekeset

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy csütörtök délután, nevezetesen október 15-e, amikor megtelt a marosvásárhelyi Európa Általános Iskola udvara olyan mesélőkkel, akik életében a magyar népmese és népballada kiemelkedő helyet foglal el. Huszonnégy Maros megyei iskola 74 kis- és nagy diákja jelentkezett a Kriza János országos balladamondó, balladaéneklő és mesemondó verseny megyei szakaszára.

A szervezők az idéni rendezvény mottójának Kallós Zoltán néprajzgyűjtő, népzenegyűjtő gondolatait használták. Így hangzik, olvassátok: „Nem a ládának gyűjtöttem. Használjátok. (…) Mindannyiunknak felelőssége van abban, mi marad meg abból, amit kaptunk”. Azért választották ezt, mert idén ünnepeljük Kallós Zoltán születésének 100. évfordulóját, és ennek apropójára több rendezvényt is szerveztek világszerte. Így esett, hogy a megyei mesemondó, balladaéneklő és -mondó versenyen Kriza János neve mellett Kallós Zoltáné is fontos lett. Mindkét néprajzkutató munkássága kapocs a generációk között.

A verseny Maros megyei fordulóját idén a marosvásárhelyi Európa Általános Iskola vállalta magára. Nagy Emese Ingrid és Tóth Mária Orsolya magyartanárok szervezői munkáját Ráduly Imola (Romulus Guga Általános Iskola, Marosvásárhely), Szász Bernadett (Apafi Mihály Általános Iskola, Nagyernye), Bilibók Karola (Faragói Általános Iskola) magyartanárok segítették. A szervezők rendelkezésére kevés idő jutott, viszont a Maros Megyei Tanfelügyelőség és a szervező iskola vezetősége mindenben segítette munkájukat.

A verseny délután kezdődött az iskola felújított dísztermében. Antal Levente-Mihály főtanfelügyelő-helyettes üdvözlő köszöntésében kiemelte a rendezvény fontosságát, majd csatlakozott a versenyzők csapatához mesemondóként egy erre az alkalomra hozott mesével. A szervező iskola aligazgatója, Máté Emese tanítónő is felszólalt, és sok sikert kívánt a versenyzőknek. A beszédeket követően az önkéntesek, segítők átvezették a diákokat a versenykategóriáknak megfelelően beosztott osztálytermekbe. A zsűritagok, Vulkán Vera, Barabás Zsuzsánna, Fekete Erzsébet, Dániel Brigitta-Emőke, Iszlai Ede, Farkas Judit, Balázs Tünde magyartanárok, Tekei Erika néprajzi szakíró, élőszavas mesemondó és Kásler Magdi néptáncos, népdalénekes már a termekben várták a diákokat.

A nagyszámú mesemondótábor két külön teremben mondhatta el meséit. Egyik mese ízesebb volt a másiknál, a zsűrinek nem volt könnyű dolga. Idén, az előző évektől eltérően, nagyon sokan jelentkeztek a ballada kategóriában is. Balladaéneklőből voltak legtöbben. A zsűrinek itt sem volt egyszerű a dolga. Bár a rangsorolásban az öltözet nem számított, mégis öröm volt látni a sok gyönyörű népviseletet, amelyben a lányok és fiúk felvonultak.

A zsűri döntését követően minden versenykategóriában az első három helyezést elérő versenyző az oklevél mellett értékes ajándékcsomaggal térhetett haza. A díjazottak könyvet, Cimborát, írószert, oklevelet kaptak, míg az első díjasok egy-egy, a Gemma Book Café által felajánlott forrócsoki-kupont. Az ajándékcsomagok tartalmát a B&B Gyógyszertár anyagi támogatása, a Taverna Diavolului étterem, a Cimbora ifjúsági folyóirat, az MC Print Tehnology, az Elmepalota Kulturális Egyesület és az említett Gemma Book Café adománya biztosította. A szervezők a zsűritagok munkáját is igyekeztek meghálálni egy kisebb ajándékcsomag összeállításával, melyben a Dr. Bernády György Alapítvány, a Cimbora ifjúsági folyóirat támogatták. Az őszi virágkompozíciókat az udvarfalvi Oleander Garden felajánlásának köszönhettük.

A részt vevő diákokat és hozzátartozóikat a szervezők kaláccsal, pereccel, pogácsával és vízzel kínálták meg a szünetekben. Ezúton is köszönetet szeretnénk mondani a Timkónak, a kebelei kalácsosnak, a Corso Family Marketnek, a polgármesteri hivatalnak, hogy támogatásukkal lehetővé tették mindezt.

Ez a délután már nemcsak egy versenynek adott teret és időt, hanem lehetőséget nyújtott olyan találkozásokra, beszélgetésekre, melyekre nagy szüksége van minden korosztálynak. Ünnep volt ez a nap. Ez a „mese” nem valósulhatott volna meg Elekes-Forczadi Zsuzsanna magyar szaktanfelügyelő gondoskodó segítsége nélkül. Aki nem hiszi, járjon utána!

Tóth Mária Orsolya
magyartanár

A kiesőjelölttől is kikapott az FC ASA

Vereséget szenvedett a hosszabbításban kapott góllal a Sellemberki CSC 1599 otthonában az FC ASA a labdarúgó 2. liga 11. fordulójában, ezzel zsinórban a harmadik kudarcot könyvelhette el. A vereséggel a csapat egyre veszélyesebben közel került a kiesőzónához, már csak három pont választja el a vonaltól.

Bálint Zsombor

A három pont sorsát az első hosszabbításpercben szerzett gól döntött.

Fotó: a Sellemberki CSC 1599 közösségi oldala

Alaposan átalakította a csapatot Eusebiu Tudor vezetőedző a sellemberki mérkőzésre, visszatért a kezdőcsapatba a korábban egy ideig kegyvesztett Ekollo, Denis Fărăgău és Capac pedig szintén az első perctől a pályán volt. Ez a húzás azonban nem hozta a várt eredményt, és tulajdonképpen ellentmondott Tudor saját korábbi véleményének, aki arról beszélt, hogy a csapata támadásban teljesíteni tud (lásd a Dinamo és a Chindia elleni meccseket), ám könnyen kap gólokat. Márpedig éppen az építkezésért felelős középpályát cserélte ki, így most hiába hozta le a védelem a meccset kilencven percig kapott gól nélkül, a csapat képtelen volt bevenni a mezőny egyik legszerényebb együttesének kapuját. A hosszabbításban pedig Monea egy ívelt fejessel túljárt Iacob kapus eszén, így az FC ASA még a döntetlenért járó egy pontot sem tudta hazahozni.

A találkozót semmilyen felületen nem lehetett követni, így a helyszíni tudósításra szorítkozva annyit talán elmondhatunk, hogy a gól előtt is a házigazdák voltak veszélyesebbek, ők alakítottak ki több helyzetet. Marosvásárhelyi részről Demeter és Samake hagyott ki lehetőségeket.

A vereséget követően egyre többen felteszik a kérdést, hogy Eusebiu Tudor marad-e még a csapat kispadján, tekintve, hogy egy ideje már amúgy is megromlott a viszonya a vezetőséggel. Minden azonban attól is függ, hogy mi áll a szerződésében, mert a klub aligha van abban a helyzetben, hogy kárpótlást fizessen, ha egyoldalúan bontják fel a megállapodást.

A 12. fordulóban az FC ASA szombaton az ugyancsak kiesés ellen küzdő CSM Sloboziát fogadja, és ha sorozatban a negyedik mérkőzést is elveszíti, akkor igen kényes helyzetbe kerülhet.

Jegyzőkönyv

2, liga, 11. forduló: *Sellemberki CSC 1599 – Marosvásárhelyi FC ASA 1-0 (0-0).*

Nagyszeben, városi stadion. Vezette: Raul Bădărău – Constantin Codrescu, Bogdan Cozorici. Tartalék: Claudiu Matiș. Ellenőr: Mihai Iliescu, Romeo Malac.

Sellemberk: Măluțan – Wiktorski, Natea, Giafer, Miharț (65. Monea), Oroian, Petrescu (76. Cristea), Boboc, Luca, Kielhorn, Bucuroiu (86. Cocoș).

FC ASA: Iacob – Galdea, Demeter, Dumitru, Călugăr, Ekollo, D. Fărăgău, Trif (78. Cioiu), Capac (55. Moga), Siafa, Samake (65. Kocsis).

Gólszerző: Monea (90+1.).

Sárga lap: Kilehorn (15.), Boboc (81.), illetve Kocsis (68.).

A tabella

1. Temesvár	11	8	3	0	21- 8	27
2. Slatina	11	8	1	2	19-10	25
3. Târgovişte	11	8	0	3	27-14	24
4. Popeşti-Leordeni	11	7	3	1	26-15	24
5. Szucsáva	11	6	3	2	22-12	21
6. Bodzavásár	11	6	3	2	13- 7	21
7. Resicabánya	11	7	0	4	16-13	21
8. Chiajna	11	6	1	4	26-18	19
9. Bákó	11	5	3	3	22-10	18
10. Nagyvárad	11	5	3	3	18-10	18
11. Beszterce	11	6	0	5	15-14	18
12. Afumaţi	11	5	2	4	17-17	17
13. Metaloglobus	10	3	3	4	11-15	12
14. Rm. Vâlcea	10	3	2	5	10-15	11
15. FC ASA	11	3	2	6	14-21	11
16. Steaua	11	2	4	5	13-19	10
17. Sellemberk	11	2	3	6	8 -20	9
18. Slobozia	11	2	2	7	14-15	8
19. CS Dinamo	11	2	1	8	16-32	7
20. Szatmárnémeti	11	0	6	5	7 -15	6
21. Ştefăneşti	11	2	0	9	7 -26	6
22. Újszentes	11	0	3	8	7 -23	3

Eredményjelző

* *Szuperliga, 13. forduló:* Konstancai FCV Farul – Galaci Suporter Club Oţelul 4-3, Kolozsvári CFR 1907 – Bukaresti FC Dinamo 1948 2-2.

* *2. liga, 11. forduló:* Nagyváradi FC Bihar – Resicabányai CS Muncitoresc 2-0, Bodzavásári Metalul – CSL Ştefăneşti 3-0, Unirea 04 Slobozia – Concordia Chiajna 2-2, Bukaresti CS Dinamo – SC Popeşti-Leordeni 1-2, Szucsávai Cetatea 1932 – CSM Slatina 2-0, Beszterce Gloria – Újszentesi CSC 2-1, Temesvári SSU Politehnica – Bákói FC 1-0, Sellemberki CSC 1599 – Marosvásárhelyi FC ASA 1-0, CS Afumaţi – Bukaresti Steaua 1-3, Chindia Târgovişte – Szatmárnémeti CSM Olimpia 3-2.

A Ferencváros első hazai bajnoki sikerét aratta az örökrangadón

A pályaválasztóként vasárnapig nyeretlen Ferencváros 5-0-ra legyőzte a Groupama Arénában az MTK-t a magyar labdarúgó NB I 11. fordulójának örökrangadóján. A zöld-fehérek korábban a Vasassal, az Újpesttel és a Debrecennel is csak döntetlent játszottak pályaválasztóként.

A vendégek a 13. percben veszélyeztettek először, de a góllövőlistát hét találattal vezető Jurek Gábor közeli fejese után a labda épphogy elkerülte a kaput. Addig jobbára a hazaiak támadtak, de csupán mezőnyfölényre futotta, az MTK helyzete után azonban öt perc alatt eldöntötték a mérkőzést: Habib Maiga előbb Cadu bal oldali beadását követően csúsztatta a labdát a kapu bal oldalába, a harmadik találatnál pedig Osváth Attila emelt a kapu elé jobbról, az elefántcsontparti légiós pedig ezúttal erőteljes fejessel küldte a labdát szinte ugyanoda. A két gól között Bamidele Yusuf ugrott ki a védők között, a támadó pedig a bal alsó sarkot választotta. A szünetig hátralévő időben is maradt a ferencvárosi mezőnyfölény, de ekkor már helyzetek sokaságát alakította ki a kupagyőztes.

A második félidő elején Varju Benedek kezezése miatt a Ferencváros tizenegyeshez jutott, amelyet Kristoffer Zachariassen magabiztosan értékesített. Az utolsó bő fél órára beállt Lenny Joseph, aki sérülése után először a csütörtöki, Torreense elleni Európa-liga-mérkőzésen játszott újra, de a bajnokságban is két hónap szünetet követően kapott játéklehetőséget. A haiti válogatott helyett azonban Corbu Máriusz szerezte csapata ötödik gólját a 68. percben, amikor 17 méterről ballal a jobb alsó sarokba lőtt. Az MTK-nál továbbra is csak néhány passz erejéig volt a labda, Dibusz Dénesnek egyetlen védésre sem volt szüksége.

Az FTC sorozatban négy döntetlen után nyert újra a bajnokságban, és egy mérkőzéssel kevesebbet játszva felzárkózott a negyedik helyre a tabellán. Az MTK Budapest öt idegenbeli mérkőzése után sem nyert még a bajnokságban, három döntetlen és két vereség a mérlege.

Jegyzőkönyv

NB I, 11. forduló: *Ferencvárosi TC – MTK Budapest 5-0 (3-0).*

Budapest, Groupama Aréna, 8237 néző, vezette: Rúsz.

Ferencváros: Dibusz – Osváth, Raemaekers, Gómez, Cadu – Maiga (58. Nagy Á.) – Madarász (73. Bagi), Corbu – Zachariassen (73. Levi), Yusuf (58. Joseph), Birmancevic (81. Arzani).

*MTK Budapest: V*arga B. – Armalas, Beriasvili (40. Varju), Radic, Mikolay – Kata, Zeljkovic (73. Varga D.) – Jurek, Zubor (73. Bognár I.), Komáromi (46. Nyers) – Kerezsi (73. Hinora).

Gólszerzők: Maiga (15., 20.), Yusuf (17.), Zachariassen (52., tizenegyesből), Corbu (68.).

Sárga lap: Maiga (5.), Gómez (61.), Cadu (90.), illetve Kata (60.).

Eredményjelző

* *NB I, 11. forduló:* Vasas FC – Paksi FC 0-2, Puskás Akadémia FC – Nyíregyháza Spartacus FC 1-2, Ferencvárosi TC – MTK Budapest 5-0, Kispest-Honvéd FC – Debreceni VSC 0-2, ETO FC – Újpest FC 1-0, Zalaegerszegi TE FC – Kisvárda Master Good 1-1.

* *NB II, 11. forduló:* Aqvital FC Csákvár – Mezőkövesd Zsóry FC 0-4, Gyirmót FC Győr – Soroksár SC 3-3, Videoton FC Fehérvár – FC Ajka 1-2, Szeged-Csanád Grosics Akadémia – Diósgyőri VTK 1-4, Kecskeméti TE – Karcagi SC 5-2, HR-Rent Kozármisleny – Szentlőrinc SE 0-2, BVSC-Zugló – Tiszakécskei LC 2-2, Kolorcity Kazincbarcika SC – FC Nagykanizsa 2-1.

Antonelli győzött az Egyesült Államokban, és karnyújtásnyira van a Forma–1-es vb-címtől

A világbajnoki éllovas Andrea Kimi Antonelli, a Mercedes fiatal olasz versenyzője nyerte a vasárnapi Forma–1-es Egyesült Államok Nagydíját a texasi Austinban, s ennek köszönhetően már csak két pontot kell szereznie ahhoz, hogy megnyerje a vb-címet. A 20 éves pilótának ez pályafutása kilencedik futamgyőzelme, mindet az idén aratta. Mostani sikerével 123 pontra növelte az előnyét csapattársával, a brit George Russell-lel szemben öt fordulóval a szezon vége előtt.

Antonelli mögött Charles Leclerc, a Ferrari monacói versenyzője ért célba másodikként Austinban, míg a dobogó alsó fokára a négyszeres vb-győztes Max Verstappen, a Red Bull holland pilótája állhatott fel.

A rajtot Antonelli kiválóan kapta el, és senkitől sem zavartatva fordult el az élen az első kanyarban. Mögötte a valamivel gyengébben startoló Verstappent támadta meg a remekül elrugaszkodó két Ferrari-versenyző, közülük pedig Leclerc volt az, aki egy határozott és kellően agresszív előzéssel maga mögé utasította a holland pilótát.

Verstappen ugyanakkor nem törődött ebbe bele, és az első kör végén visszavette a második pozíciót monacói riválisától.

Tíz kör után Antonelli nagyjából 2,5 másodperces előnnyel vezetett Verstappen előtt, akit körülbelül két másodperces hátránnyal Leclerc követett. Lewis Hamilton (Ferrari) a negyedik, Isack Hadjar (Red Bull) az ötödik, Russell pedig a hatodik helyen száguldott.

Az élmezőnyből elsőként Verstappen állt ki kerékcserére a 13. körben, egy körrel később Hamilton, majd Leclerc is a bokszba hajtott friss abroncsokért.

A 22. körben aztán Russell autóján is kereket cserélt a Mercedes, és a brit versenyző ekkor letöltötte az öt másodperces időbüntetését, amelyet az első körben történt szabálytalanságért kapott. Russell ugyanis négy kerékkel elhagyta a pályát, és a bukótérben rálépett a gázra, ami miatt a mellé érő mclarenes riválisa nem tudta megelőzni.

Antonelli az élről a 24. körben hajtott a bokszba új gumikért, ekkor a sorrend az élen Verstappen, Hadjar, Leclerc volt, de egy körrel később Hadjart is behívta a Red Bull friss abroncsokért, a francia pedig hatodikként tért vissza a pályára.

A versenytáv felénél így Verstappen és Leclerc haladt az első két helyen, Antonelli viszont óriási tempóban közeledett hozzájuk, ráadásul az élen álló holland Red Bull-versenyző addigra sokat lassult. A négyszeres vb-győztes aztán a 32. körben kiállt a második kerékcseréjére, Antonelli pedig még ebben a körben simán megelőzte Leclerc-t, és visszaállt az élre.

Az ifjú olasz vb-aspiráns sikerét innentől már senki nem veszélyeztethette, miközben Verstappen igyekezett visszaérni a dobogós helyek valamelyikére. Ebben segítségére volt, hogy a harmadikként száguldó Hamiltont a bokszba hívta a Ferrari a 39. körben, egy körrel később pedig a Vörösök Leclerc autóján is kereket cseréltek.

Tíz körrel a leintés előtt Antonelli nagyon magabiztosan vezetett, mögötte sorrendben a vb-címvédő Lando Norris (McLaren), valamint Verstappen és Leclerc vívott a második és a harmadik helyért, utóbbi két versenyző a gumielőnyét kihasználva könnyedén hagyta maga mögött Norrist.

Kisvártatva aztán a frissebb abroncsokon száguldó Leclerc lehagyta Verstappent, és feljött másodiknak, a leintésig pedig a dobogós helyeken már nem változott a sorrend.

A futam rekordot jelentő nézőszámot produkált: Austinban telt ház, 467 ezer néző követte a helyszínen a hétvége eseményeit.

A világbajnoki idény a hét végén a Mexikói Nagydíjjal folytatódik Mexikóvárosban.

Fotó: az F1 közösségi oldala

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MEGYEI UTAK SZOLGÁLAT

KÖZLEMÉNY

A MAROS MEGYEI TANÁCS, mint a „Hídáteresz felújítása a DJ152A jelzésű megyei út 10+456 km-szelvényénél és a közművesítés megóvása/áthelyezése Mezőbergenye településen, Mezőpanit községben, Maros megyében” elnevezésű projekt jogosultja, a Maros Megyei Környezetvédelmi Igazgatóság által értesíti az érdekelt feleket a besorolási döntés meghozataláról. A döntés a környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében, környezeti hatástanulmány elkészítése nélkül született meg a fenti, Maros megyében, Mezőpanit községhez tartozó Mezőbergenye falu területén, az 51310/Mezőpanit számú telekkönyvben azonosított földterületen kivitelezésre javasolt projektre vonatkozóan.

A besorolási döntés tervezete és annak indoklása tanulmányozható a Maros Megyei Környezetvédelmi Igazgatóság székhelyén (Marosvásárhely, Hídvég/Podeni utca 10. szám alatt) hétfőn 9 és 15 óra között, keddtől péntekig pedig 9 és 12 óra között, valamint a http://djmms.anmap.gov.ro weboldalon.

Az érdekelt felek a besorolási döntés tervezetével kapcsolatos észrevételeiket és megjegyzéseiket a Maros Megyei Környezetvédelmi Igazgatósághoz nyújthatják be annak internetes oldalán keresztül, a jelen közlemény megjelenésétől számított 10 napon belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

FŐJEGYZŐ
Paul Cosma

Ovidiu Dancu
ALELNÖK

Târgu Mureș
Marosvásárhely

Kárpátok sétány – jelen és jövő. Beszélgessünk a lakókkal!

Elindítjuk a lakónegyedekben tartott konzultációk sorát. Az első találkozó a Kárpátok sétány lakóinak szól.

Időpont: ***2026. október 27., kedd, 18 óra***

Helyszín: Traian Săvulescu Mezőgazdasági Líceum

Soós Zoltán polgármester mellett Kovács Levente alpolgármester, valamint a polgármesteri hivatal főbb igazgatóságainak vezetői is jelen lesznek.

Minden érdeklődő lakót szeretettel várunk egy nyílt beszélgetésre, ahol szó lesz a lakónegyed jelenlegi helyzetéről és jövőjéről, a folyamatban lévő beruházásokról, a tervezett fejlesztésekről, valamint azokról a problémákról, amelyek megoldásra várnak.

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal bel- és külkapcsolati osztálya

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (69277)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

KIADÓ 36 négyzetméteres, másfél szobás, bútorozatlan garzon a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (29225)

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK sírhelygondozást, szobafestést A-tól Z-ig, bármilyen szigetelést, rámolást, takarítást, kőművesmunkát, pincefestést, -takarítást, favágást, készítünk új tetőt, teraszt, balkont, ereszcsatornát. Tel. 0742-344-119, Szabolcs. (29250-I)

IDŐSBETEG-GONDOZÁS az ön otthonában. Whatsapp: 0721-020-026. (29297-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Hiányuknak fájó érzésével szívemben emlékezem testvéremre, a kutyfalvi

SZÁNTÓ JÁNOSRA

halálának 49. évfordulóján és édesanyámra,

SZÁNTÓ GIZELLÁRA

halálának 34. évfordulóján.

Legyen békés örök álmuk! Bartha Gizella. (29142-I)

Hálás szívvel és múlhatatlan szeretettel emlékezünk

GOMBOS LEVENTÉRE

halálának 19. évfordulóján.

Tizenkilenc éve fizikai valódban már nem lehetsz velünk, de lényed tiszta energiája, szereteted és szellemed minden nap körülölel bennünket. Az idő múlik, de a kötelék, amely összeköt minket, örök és elszakíthatatlan.

Nyugodalmad legyen áldott a fény hazájában!

Soha nem feledő családod. (sz-I)

ELHALÁLOZÁS

Amint azt korábban bejelentettük, visszatérünk

KOVÁCS JÓZSEF
(Döme)

testvérünk életből történt fájdalmas távozására. Halála véletlenszerű gyorsasággal történt, egészségének hosszas leromlására vezethető, orvosai figyelmeztettek erre a hirtelen fordulatra. Döme igen kiterjedt ismeretségi és baráti körének érdeklődése kötelességünkké teszi, hogy a sok érdeklődés és részvétnyilvánítás iránt köszönetképpen kifejezzük hálánkat drága halottunk tanárkollégáinak, népes tanítványainak, számos baráti körének: marosvásárhelyi és gyergyószentmiklósi teniszpartnereinek, pingpongozó társainak, síző, korcsolyázó és túrázó barátainak, megszámolhatatlan ismerősének, akiket szeretettel várunk a Bolyai téri unitárius templomban sorra kerülő búcsúztatási szertartásra 2026. október 31-én, szombaton 18 (azaz este 6) órára, melyen részt vesznek legközelebbi rokonai és hozzátartozói is. A szertartást nagytiszteletű Nagy László unitárius lelkész vezeti.

Isten áldását kérjük mind az eltávozottra, mind a gyülekezet minden jelen lévő tagjára.

A család és az eltávozott hozzátartozóinak nevében Döme testvérbátyja, Kovács Levente rendező, egyetemi professzor. (-I)

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, a gyergyókilyénfalvi születésű

GÁL MÁRTA

született FODOR

életének 92. évében elhunyt.

Drága halottunkat 2026. október 28-án 12 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi római katolikus temető felső ravatalozójából. Emléke legyen áldott!

A gyászoló család. (-I)

Mély fájdalommal és szeretettel emlékezünk

NAGY GYÖRGY

építészmérnökre, sportemberre, aki életének 82. évében, boldog házasságának 47. évében, súlyos betegség után 2026. július 9-én Göteborgban csendben örökre elaludt.

Kívánságára hamvainak örök nyugalomra helyezése Marosvásárhelyen lesz 2026. október 29-én 13 órakor a református temetőben.

Rokonait, barátait és ismerőseit szeretettel várjuk a temető ravatalozójánál. A család óhaja szerint kérjük, hogy aki eljön búcsút venni, mindössze egy szál virágot hozzon. Köszönjük, hogy velünk együtt őrzitek emlékét! (-I)

Jubileumi év a Maros Művészegyüttesnél

Idén fennállásának 70. évfordulóját ünnepli a Maros Művészegyüttes. A jeles alkalomból közönségünket folyó év október 28-án egész napos programsorozattal várjuk, amelyet egy ünnepi gálaműsor koronáz meg.

Program:

10:00 – riportfilmvetítés az elmúlt 70 évről
12:00 – 70 év egy színpadon, egy közösség szívében – kerekasztal-beszélgetés
19:00 – gálaműsor – ünnepi beszédek
A víz, ami elválaszt és összeköt – bemutató előadás
– ünnepi beszédek
– *Generációk tánca* – a Maros Művészegyüttes egykori és jelenlegi generációinak közös nyárádmenti tánca

Helyszín: a Maros Művészegyüttes kövesdombi székháza

A jubileumi gálaműsorra jegyek foglalhatók a 0757 059 594 telefonszámon.

